

ARBOGA KOMMUN

Strategisk och ekonomisk plan (SEP) 2022–2024

Mål, ekonomiska driftramar och investeringar

Antagen av kommunfullmäktige 2021-08-26 §26

Reviderad av kommunfullmäktige 2021-11-25 §122

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Organisation	4
3	Vart gick pengarna / Fem år i sammandrag	5
4	Styrmodell Arboga	7
4.1	Värdegrund	9
4.2	Vision 2030	10
4.3	Strategiska områden	10
4.3.1	Inspirerande livsmiljö	12
4.3.2	Inspirerande lärande och arbete	15
4.3.3	Inspirerande organisation	17
5	Befolkningsprognos	19
6	Ekonomisk översikt	21
7	Finansiell profil	23
8	Ekonomiska förutsättningar	24
8.1	God ekonomisk hushållning	24
8.2	Resultat och kapacitet	24
8.3	Risk och kontroll	26
8.4	Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	27
9	Underlag till Strategisk och ekonomisk plan	29
10	Ekonomiska driframar	34
10.1	Resursfördelningsmodell	34
10.2	Resultatbudget	35
10.3	Specifikation av nämndernas ramar	36
11	Lokalförsörjningsplan	38
12	Investeringar	39
13	Ekonomiska sammanställningar	43

1 Inledning

Det här dokumentet innehåller mål, ekonomiska driftramar och investeringar.

Att Arboga har en ekonomi i balans är en förutsättning för att fortsatt kunna ge medborgare en verksamhet av god kvalitet. Utvecklingen ställer höga krav på att fortsätta erbjuda tjänster av god kvalitet och utveckla kommunens verksamheter för att kunna möta framtidens utmaningar. Kommunen måste våga tänka nytt, förändra och effektivisera för att uppnå Arbogas vision "En plats för inspiration".

I Arboga styrs verksamheten med vision, värdegrund, inriktning, mätbara mål och en ekonomisk rambudget. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren.

Nämndernas och styrelsens underlag till Strategisk och ekonomisk plan (SEP) inlämnades den 29 april för sammanställning inför budgetdagen den 4 maj. Underlagen låg till grund för budgetberedningen som ägde rum tre dagar under maj månad. Underlaget från nämnderna är en analys som beskriver och värderar sin verksamhets nuläge och framtid. Utifrån den preliminära ramen och analys av nuläge och framtid genomfördes en ekonomisk avstämning. Förslag till effektivisering och ransonering inklusive analys av konsekvenser togs fram för att nå ekonomisk balans. Analysen innehöll även nämndens investeringsbehov de kommande tre åren och dess konsekvenser på driftkostnaderna. Underlagen låg till grund för beslut om prioriteringar på kommunnivå.

De politiska partierna inlämnade i juni månad sina förslag till Strategisk och ekonomisk plan 2022-2024. Kommunstyrelsen beslutade om planen i juni månad och kommunfullmäktige under augusti. Med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar reviderades dokumentet till kommunfullmäktige den 25 november 2021.

Planeringsprocessen

I den årliga planeringsprocessen planeras och dimensioneras kommunens verksamhet och resurser. Den syftar till att ge förtroendevalda beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten samt ge förvaltningsledningen mål och ramar för sitt uppdrag. Planeringsprocessen resulterar i att kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår beslutar om en Strategisk och ekonomisk plan (SEP) där mål och resursfördelning framgår.

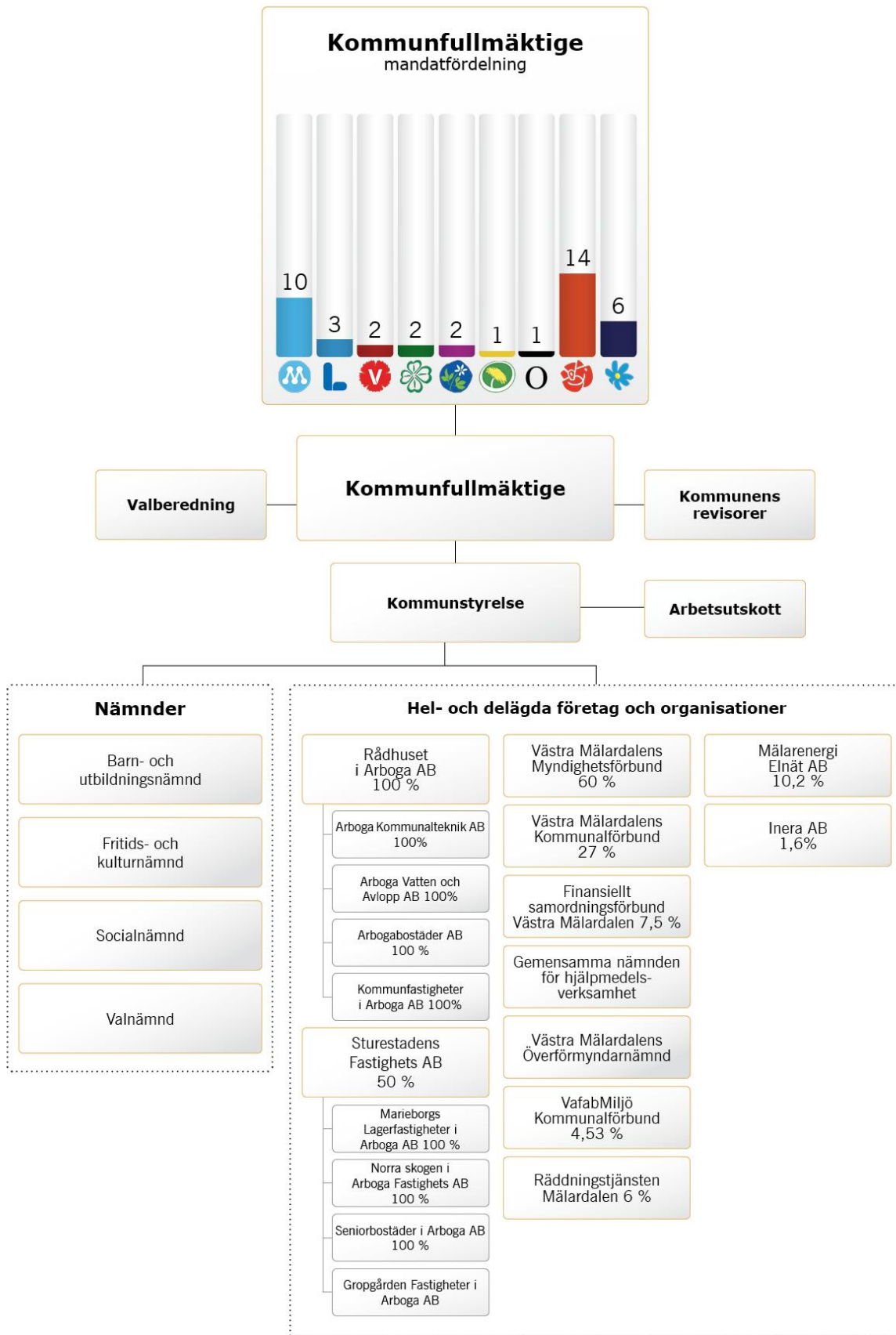
Resursfördelning innebär att prioritera och fördela ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls. En helhetsvärdering ska göras av finansieringen av verksamheten i form av skatter, statsbidrag, taxor med mera. Resurser fördelas utifrån en värdering av behov i grunduppdraget och hur dessa förändras. Behovsförändringar är till exempel volymutveckling, demografiska förändringar samt pris- och löneutveckling.

Processen består av en mer strategisk del som sker på våren och en mer operativ del som sker på hösten. Under den strategiska delen gör förvaltningarna analyser som ligger till grund för beslut om prioriteringar på kommunnivå som tas av kommunfullmäktige i augusti. Under den operativa delen arbetar nämnderna och förvaltningarna med sin planering utifrån de beslutade ramarna. Här fattar nämnderna och kommunstyrelsen beslut senast under december 2021.

Resurser fördelas utifrån två behov:

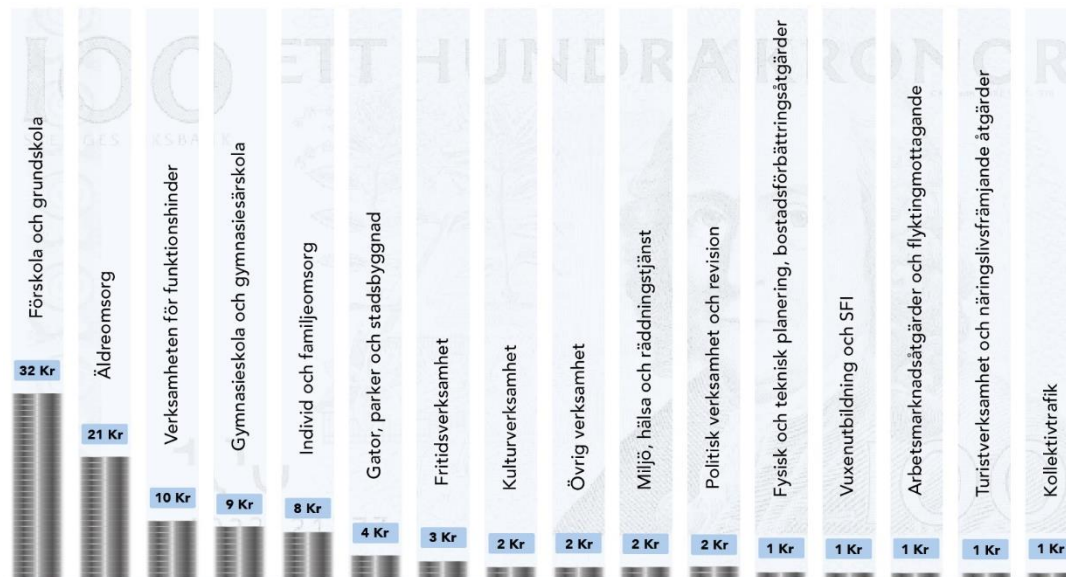
- Drift, ekonomisk ram för den årliga löpande verksamheten, intäkter och kostnader. Kommunfullmäktige fördelar ekonomiska ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Styrelsen och nämnderna fördelar på verksamhetsnivå och ska anta principer och modeller hur resursfördelningen sker.
- En total ekonomisk ram för ett investeringsprojekts inkomster och utgifter samt förändrade driftkostnader. Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar på investeringsområde eller projektnivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier/maskiner/fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde/projekt inom den totala investeringsramen. När det gäller inventarier/maskiner/fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande- och uppföljningsansvar för investeringar.

2 Organisation

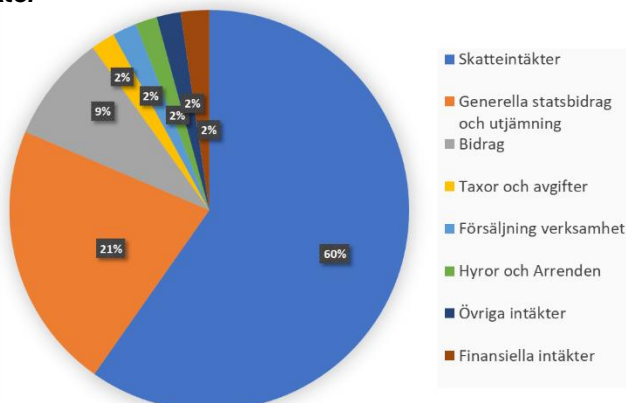
3 Vart gick pengarna / Fem år i sammandrag

100 kr i skatt till kommunen användes på följande sätt år 2020

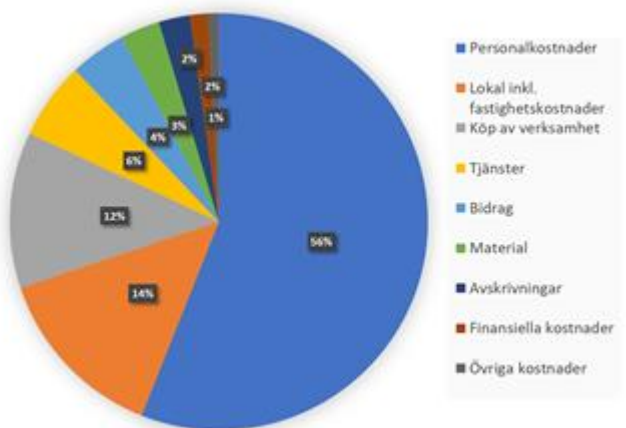

Fördelning av intäkter och kostnader 2020

Intäkter

Kostnader

Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag, kommunen	2016	2017	2018	2019	2020
Allmänt					
Antal invånare 31/12	13 903	13 934	14 138	14 087	14 039
därav förändring	45	31	204	-51	-48
därav födelsenetto	-27	-15	-30	0	-28
Inpendling till kommunen	1 861	1 926	1 845	1 759	
Utpendling ut från kommunen	2 422	2 508	2 599	2 611	
Arbetslöshet, procent i december	11,4	9,7	8,2	9,2	10,0
Ekonomi					
Skattesats, totalt	33,39	33,29	33,29	33,29	33,29
Skattesats, kommunen	22,51	22,41	22,41	22,41	22,41
Skattekraft som andel av rikets medelskattekraft, procent	89,2	88,1	88,5	89,4	88,3
Årets resultat kommunen, mkr	89,3	18,7	6,6	19,8	63,3
Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och utjämning, procent	7,4	2,4	0,8	2,4	7,2
Årets resultat koncernen, mkr	98,6	41,1	18,7	30,6	83,4
Verksamhetens nettokostnader, exklusive jämförelsestörande poster, mkr	788	814	844	851	849
Nettokostnadsutveckling, procent	-1,4	8,3	5,5	1,1	-0,6
Utveckling skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	5,8	3,5	2,4	4,1	4,3
Verksamhetens nettokostnader, tkr/invånare	57	58	60	60	59
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	94	98	101	99	94
Finansnetto, mkr	12,0	7,1	18,8	7,7	10,4
Nämndernas budgetavvikelser, mkr	40	5	-29	-14	15
Nettoinvesteringar, mkr	95	87	44	82	21
Nettoinvesteringar, tkr/invånare	6,8	6,2	3,1	5,8	1,2
Balansomslutning, mkr	1 362	1 391	1 426	1 419	1 258
Eget kapital, mkr	310	329	335	355	410
Likviditet, mkr	127,7	138,4	130,8	85,6	169,2
Långfristiga lån, mkr	396	433	401	420	246
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser, procent	22,8	23,6	23,5	25,4	32,6
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före 1998, procent	46,3	46,3	44,5	46,4	54,5
Anställd personal					
Antal tillsvidareanställda	1 061	1 065	1 060	1 022	939
Antal visstidsanställda	344	328	321	304	308
Summa antal anställda	1 405	1 393	1 381	1 326	1 247
Andel tillsvidareanställda, procent	75,5	76,5	76,8	77,1	75,3
Andel anställda som är män, procent	15	17	17	18	15
Andel anställda som är kvinnor, procent	85	83	83	82	85
Anställdas medelålder, år	47	47	47	47	46
Total sjukfrånvaro, procent	7,3	6,4	6,4	6,1	7,4

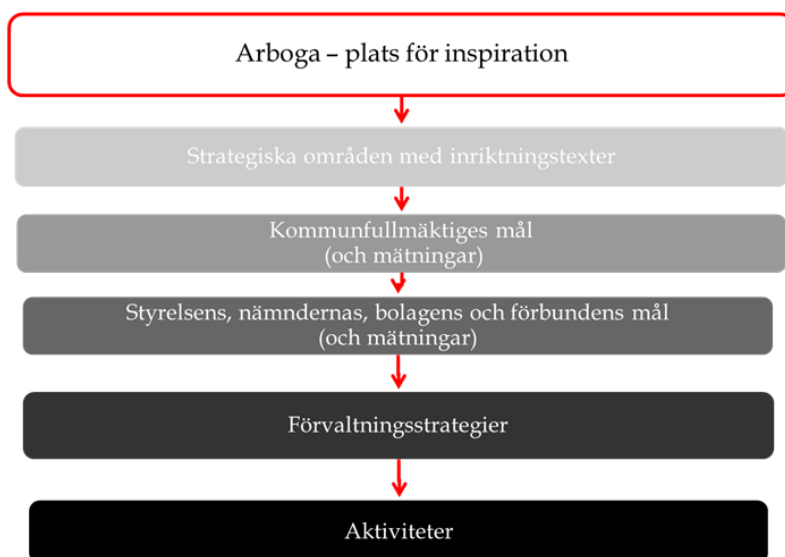
4 Styrmodell Arboga

I Arboga styrs verksamheten med värdegrund, vision, inriktning, mätbara mål samt en ekonomisk rambudget. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren. Styrmodellen omfattar hela kommunkoncernen även kommunala bolag och förbund.

Utgångspunkten för styrmodellen är kommunens övergripande vision, Arboga - plats för inspiration.

Styrningen sker sedan utifrån strategiska områden med tillhörande inriktningstexter och mål. Både strategiska områden och tillhörande mål kan förändras mellan mandatperioder och bestäms av den aktuella politiska majoriteten.

Den politiska viljan uttrycks i styrdokumentet Strategisk och ekonomisk plan. Den beskriver också fördelningen av ekonomiska resurser. Varje år följs målen upp och analyseras utifrån de mätningar som kommunfullmäktige fastställer. Resultaten och uppföljningen av målen redovisas varje år i årsredovisningen för kommunen.

Rollfördelning

Politikerna i kommunfullmäktige, styrelsen och nämnderna beslutar om vad som ska göras och formulerar inriktning och mätbara mål för kommunens arbete. Kommunfullmäktige beslutar också om fördelning av ekonomiska resurser för att uppnå målen. Förvaltningarna beskriver sedan hur målen ska nås i sina verksamhetsplaner genom en förvaltningsstrategi med aktiviteter.

Uppföljning

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för

verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning.

Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både verksamhetsmässiga och ekonomiska. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämnds-sammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, juni och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Målen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar om målen nås och ska återföra erfarenheter och kunskap inför planeringen framåt. Analyser av måluppfyllelse i årsredovisningen sammanställs i en analysrapport.

Övriga styrdokument

Utöver kommunfullmäktiges mål och inriktningar finns ytterligare styrdokument, vilka uttrycker kommunfullmäktiges ambitioner inom ett antal sakfrågeområden. En ambition är att i den gemensamma styrmodellen samordna samtliga dokument där kommunfullmäktige beslutat om målsättningar.

Uppdrag

Kommunfullmäktige kan ge särskilda uppdrag till styrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen kan ge uppdrag till tjänstemannaorganisationen.

4.1 Värdegrund

Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen, Arboga – plats för inspiration”.

Den gemensamma värdegrunden för Arboga kommun har arbetats fram utifrån kommunens vision, inriktning och mål. Den bygger på de begrepp och grundläggande värderingar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för alla medarbetare i Arboga kommun.

Syftet med att ha en gemensam värdegrund är att skapa:

- Bättre styrbarhet; få organisationens olika delar att samverka på ett mer enhetligt sätt
- Ökad effektivitet; kvaliteten och produktiviteten ökar när så många som möjligt tar ansvar och ser till att de resurser som finns används på bästa sätt
- Stärkt identitet och legitimitet; identiteten i förhållande till medarbetarna stärks och verksamheten får ökad legitimitet utåt.

Värdegrunden är en kompass i det dagliga arbetet. Den banar väg för den kultur som ska känneteckna Arboga kommun. Värdegrunden innehåller ett antal begrepp och värdeord som ska styra medarbetarnas beteende och agerande. Värdegrunden kallas för PUMI. Bokstäverna står för Professionalism, Uthållighet, Mod och Innovation.

Professionellt förhållningssätt

I Arboga kommun har vi ett professionellt förhållningssätt. Det innebär ett gott bemötande där vi lyssnar, svarar och är tillgängliga för alla. Närvarande ledare främjar medarbetarnas engagemang och kompetens. När varje medarbetare gör ett bra jobb skapar vi tillsammans trygghet och hög kvalitet för dem vi är till för.

Uthållig organisation

Arboga kommun är en uthållig organisation som värnar om kommunens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Vi jobbar långsiktigt, följer beslut, riktlinjer och rutiner. En stabil organisation gör att vi klarar utmaningar och når framgång.

Modigt medarbetarskap

Arboga kommun präglas av det modiga medarbetarskapet där vi vågar prova nytt och vågar förändras. Vårt ledarskap motiverar till att göra ett bra jobb och skapar förutsättningar för medarbetarens och kommunens utveckling. Tillsammans bidrar vi till en kultur av stolthet och tillit.

Innovativt tänkande

Arboga kommun inspirerar till innovativt tänkande. Organisationen är öppen för förändring och nya idéer tas till vara. Vi uppmuntrar till delaktighet, kreativitet och utmanar invanda mönster. Det skapar mervärde och goda ambassadörer för Arboga kommun.

4.2 Vision 2030

Arboga – plats för inspiration

Visionen 2030 är Arboga – plats för inspiration vilket också är Arbogas varumärke. Varumärket arbetades fram av en grupp representanter för näringslivet, kommunen och kultur- och föreningslivet under år 2007.

4.3 Strategiska områden

Visionen fylls med de strategiska områden och inriktningstexter som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen. Genom dessa inriktningstexter förtydligas den politiska viljan.

De tre strategiska områdena är:

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande lärande och arbete
- Inspirerande organisation

Inom de strategiska områdena finns sju kommunövergripande mål och 18 mätningar. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mätningar. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara. Mätningarna mäts årligen eller vartannat år.

Statistiska centralbyrån, SCB, har genomfört förändringar medborgarundersökningen från och med 2021. Främsta förändringen är att SCB inte längre genomför undersökningen enligt Nöjdhetsindex. Enkäten innehåller i stort sett samma

Varumärkesarbetets syfte var att hitta en gemensam nämnare att samlas kring. Utmaningen med visionen är att i alla sammanhang och över tid uppnå *Arboga - plats för inspiration*.

områden som tidigare men innehåller också nya frågor, som passar bättre för hur samhället ser ut idag. Förändringen påverkar kommunfullmäktiges mätningar för målen Arboga är tryggt och inkluderande, I Arboga finns goda möjligheter till utbildning samt I Arboga finns goda möjligheter till arbete. Jämförbarhet är en viktig del i dessa typer av undersökningar. Det kommer inte vara möjligt att jämföra resultaten med tidigare år innan 2021. Nya mätningar som kan ersätta kommer att beredas fram.

Mätarna nedan visar de strategiska områdenas måluppfyllelse 2020.

Nedan redovisas i sammandrag, mål och mätningar för år 2022. För varje mål och mätning finns definitioner och motiveringar, detta redovisas i kommande avsnitt.

Strategiska områden	Kommunfullmäktiges mål	Kommunfullmäktiges mätningar
Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas	<ul style="list-style-type: none"> • Befolkningsutveckling • Nybyggnation av bostäder • Försäljningsindex
	2. Arboga är tryggt och inkluderande	<ul style="list-style-type: none"> • Upplevd trygghet • Anmälda våldsbrott • Fritidsmöjligheter • Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studerat • Tillgång till bredbandsuppkoppling
	3. Arboga är klimatsmart	<ul style="list-style-type: none"> • Energianvändning i kommunens fastigheter • Ranking Sveriges bästa miljökommun
Inspirerande lärande och arbete	4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsmöjligheter • Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet
	5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetslöshet • Lokalt företagsklimat • Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken
Inspirerande organisation	6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> • Hållbart medarbetarengagemang
	7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	<ul style="list-style-type: none"> • Resultat • Soliditet

4.3.1 Inspirerande livsmiljö

I Arboga finns plats för inspiration, här finns plats att utveckla idéer och tänka nya tankar. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla samt bidrar till bättre folkhälsa och integration.

De unika miljöerna i Arboga tas till vara och utvecklas. Här finns många alternativ för boende och pendlingsmöjligheterna är bra. Kommunen ska aktivt delta i bostadsutvecklingen i samarbete med andra aktörer och entreprenörer. Det gör att allt fler väljer att bosätta sig i Arboga.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå. En god social välfärd erbjuds utsatta grupper.

Service och kvaliteten på tjänsterna till invånarna är bra, i staden och på landsbygden. Arbogaborna känner att de bor i en kommun med tillgängliga och väl fungerande verksamheter som bidrar till god livskvalitet i livets alla skeden. Det finns möjlighet för alla att vara med och påverka kommunens verksamheter.

Arboga är ett demokratiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Här råder hög tolerans och människor är jämlika och jämställda. Arboga ska vara en mångkulturell stad. Naturresurser som vatten och luft skyddas och används på ett varsamt sätt.

Arboga ska utveckla ett modernt stadsnät och bredband för alla i hela kommunen.

Mål och mätningar

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd.

Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

För att se om Arboga växer och utvecklas analyseras befolkningsutvecklingen, nybyggnation av bostäder och försäljningsindex.

	Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
◆	1:1 Befolkningsutveckling	13 934	14 138	14 087	14 039	14 033	↘	14 087	14 039
■	1:2 Nybyggnation av bostäder	63	117	87	16		↘	50	60
●	1:3 Försäljningsindex	78	80	83	83		↗	81	81

1:1 Befolkningsutveckling

Befolkningsstatistik 31 december varje år. Utfall ovan 2021 avser per den 31 mars.

1:2 Nybyggnation av bostäder

Nybyggnation av bostäder, egen mätning, VMMF, årligen.

1:3 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Mål 2. Arboga är tryggt och inkluderande

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs som tryggt eller otryggt är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen,

dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter konkreta fakta och fysiska åtgärder. Möjligheten till fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
◆ 2:1 Upplevd trygghet	48	48	50	50	-	↗	-	-
● 2:2 Anmälda våldsbrott	10,0	8,5	7,5	8,6	8,7	↘	8,0	8,0
◆ 2:3 Fritidsmöjligheter	7,3	7,3	7,0	7,0	-	↘	-	-
■ 2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera %	14	28	44	33	-	↗	50	50
◆ 2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling %	66,7	69,7	74,1	76,3	76,9	↗	82,0	82,0

2:1 Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ingen mätning 2020, utfallet avser 2019. Förändrad medborgarundersökning.

2:2 Anmälda våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare (tre års medelvärde). SKR, öppna jämförelser "Trygghet och säkerhet".

2:3 Fritidsmöjligheter

Fråga A6:2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ingen mätning 2020, utfallet avser 2019. Förändrad medborgarundersökning.

2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), SCB, årligen.

2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling

Andelen av områdets hushåll (andel %) som har tillgång till bredband 100 megabit per sekund, Post- och telestyrelsen, PTS bredbandskartläggning, årligen.

Mål 3. Arboga är klimatsmart

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar:Kommunstyrelsen

Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att den naturliga kretsloppet ska värnas.

Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material ska begränsas.

	Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
—	3:1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter				14,12		—	13,98	13,84
●	3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	207	119	153	61	90	↗	<101	<101

3:1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter

Energiförbrukningen i kommunens verksamhetsfastigheter ska minska med 1 procent årligen, användningen uttrycks i procent. Egen mätning årligen.

3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun

Indexvärde, Aktuell Hållbarhet ranking av Sveriges miljöbästa kommun, årligen.

4.3.2 Inspirerande lärande och arbete

Arbogas skolor är trygga och har kunskapsfokus som inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Utbildningsverksamheten håller hög kvalitet och samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger goda kunskaper och bra förutsättningar för högre studier eller arbete efter avslutad utbildning.

Arboga uppmuntrar till företagande och entreprenörskap som bidrar till att näringslivet växer. Etableringsområden och god tillgång till arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag. Arbogas infrastruktur utvecklas med fokus på kollektivtrafik och bra pendlingsmöjligheter.

Tillsammans med civilsamhället och det lokala näringslivet finns goda förutsättningar för integration på arbetsmarknaden.

Mål och mätningar

Mål 4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver

perspektivet vara ett livslångt lärande. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

	Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
◆	4:1 Utbildningsmöjligheter	66	66	64	64	-	↘	-	-
◆	4:2 Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel %	72	60	54	68		↘	68	69

4:1 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, fråga A2:1-2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ingen mätning 2020, utfallet avser år 2019. Förändrad medborgarundersökning.

4:2 Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel %

Andelen av elever som börjar på gymnasiet i kommunal regi i kommunen för 3 år sedan med examen inom 3 år, årlig mätning SCB. I mätningen redovisas inte elevgrupper på mindre än 10 elever. Ny mätning 2021.

Mål 5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra

orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till arbete.

Ett gott näringslivsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättningar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning.

	Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
■	5:1 Arbetslöshet %	9,7	8,2	9,2	10,0	9,0	↘	11	9
●	5:2 Lokalt företagsklimat	3,4	3,4	3,5	3,6	3,5	↗	3,6	3,6
◆	5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	5,1	5,1	4,9	4,9	-	↘	-	-

5:1 Arbetslöshet

Antalet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i relation till arbetskraften (andel %) i december, statistik från Arbetsförmedlingen, årligen.

5:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyg från Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svensk Näringslivs enkätundersökning "Lokalt företagsklimat", årligen.

5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken

Nöjd Region Index i SCB:s medborgarundersökning, index mäts på en skala 1-10. Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tåg och båt eller färja. Mäts vartannat år. Ingen mätning 2020, utfallet avser år 2019. Förändrad medborgarundersökning.

4.3.3 Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas, tar stort eget ansvar och där egna initiativ uppmuntras. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig för medarbetare, medborgare och företagare. Ett gott bemötande ger god service och inbjuder till

dialog. Den fortsatta digitaliseringen av kommunens verksamheter bidrar till hög service och kvalitet på tjänsterna. Genom fördjupad samverkan i Västra Mälardalen, inom Region Västmanland och nationellt skapas bättre förutsättningar för alla.

Kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att ekonomin är i balans, såväl på kort som lång sikt och att kommunens resurser alltid används på bästa sätt.

Mål och mätningar

Mål 6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte

bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
◆ 6:1 Hållbart medarbetarengagemang	84	84	82	80		↘	84	84

6:1 Hållbart medarbetarengagemang

Totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en sammanvägning av tre delområden,

motivation, ledarskap och styrning. Nationell jämförelse SKR, varje år.

Mål 7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför fullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service

som konsumeras. Detta innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra "rätt saker" utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

Mätningar	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2021	Målvärde 2022
7:1 Resultat %	2,4	0,8	2,4	7,2		↗	1,0	1,0
7:2 Soliditet %	23,6	23,5	25,4	32,6		↗	24,6	24,6

7:1 Resultat

Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning. Egen mätning i samband med delårsrapport och bokslut.

7:2 Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper. Egen mätning i samband med delårsrapport och bokslut.

5 Befolkningsprognos

Kommunstyrelsen beslutade den 30 mars 2021 om befolkningsprognos för perioden 2021 – 2030 som ska gälla för fortsatt planering och dimensionering. Planen utgår från en oförändrad befolkning utifrån 31 december 2020 då invånarantalet var 14 039.

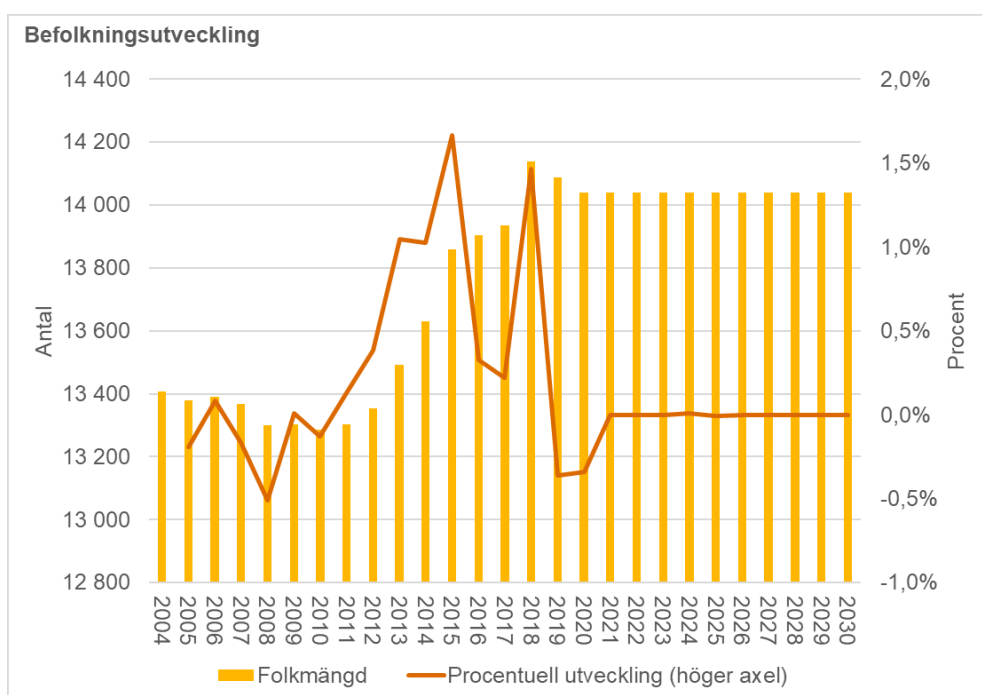
Syftet med prognosen är främst att belysa kommunens befolkningsutveckling i olika åldersklasser vid oförändrad, minskad eller ökad befolkning. Resultaten är avsedda att ge underlag för planering och dimensionering inom bland annat skola, barnomsorg och äldreomsorg.

I alternativet med oförändrad totalbefolkning så innebär det ett flyttningsnetto med omkring 50–60 personer per år som balanserar det negativa födelsenettet.

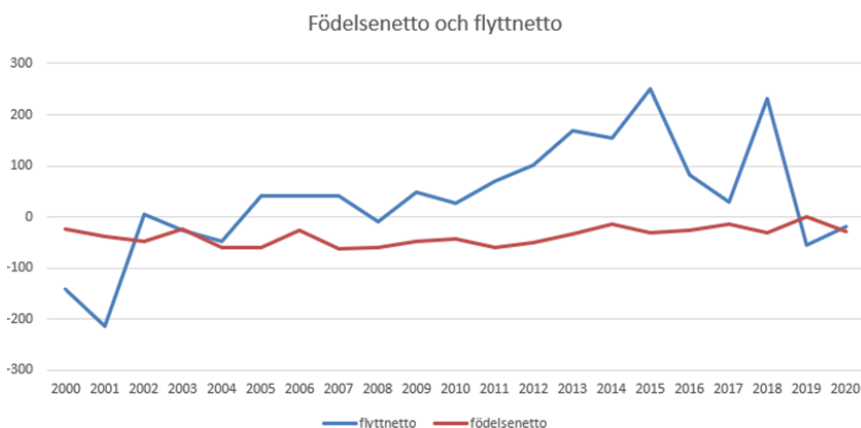
Både minskande och växande kommuner upplever svängningar i ålderskullarnas storlek på grund av historiska variationer av födelsetalen.

Även om prognosen är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

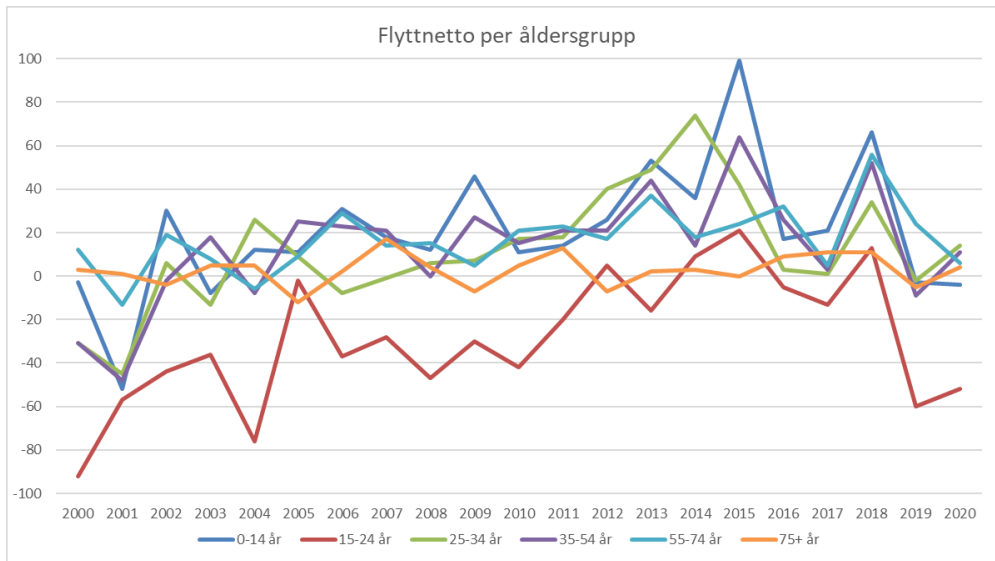
Befolkningsutveckling 2004–2020 samt prognos fram till 2030

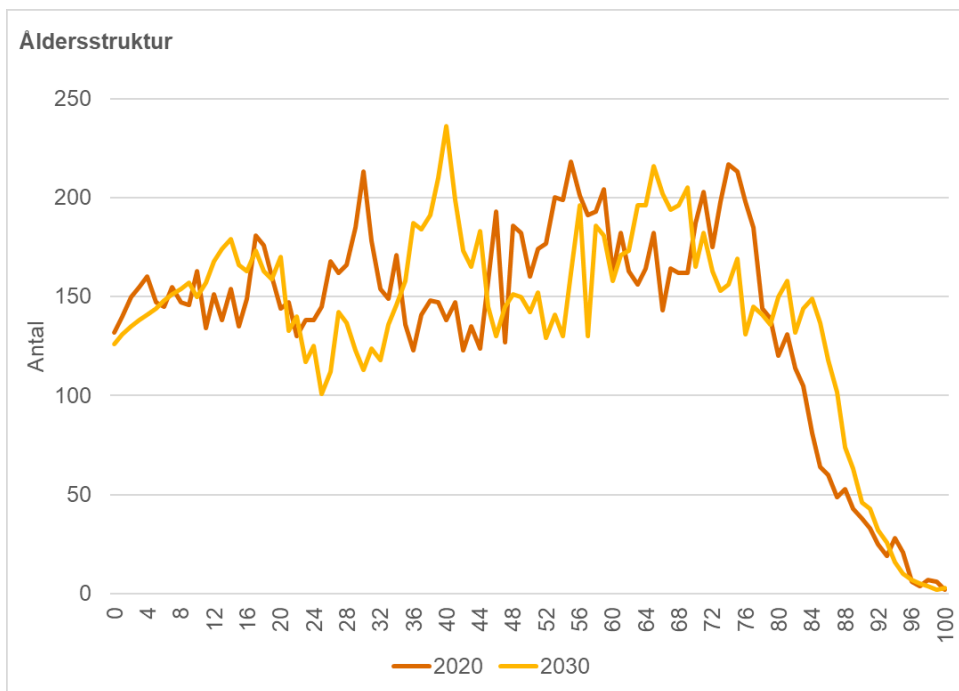
Födelsenetto och flyttnetto 2000–2020

Flyttnetto per åldersgrupp 2000–2020

Åldersstruktur 2020 jämfört med prognos 2030

Utvecklingen av befolkningsstrukturen fram till och med 2030 är en förskjutning av dagens struktur samt förväntningar med avseende på framtidens flyttmönster och födelseantal.

Fram till 2030 kommer Arbogas befolkning öka i de yngre (grundskoleåldern) och i de äldre åldrarna, det vill säga linjen som avser 2030 ligger utanför motsvarande för 2020.

Efterfrågan på kommunens tjänster behöver nödvändigtvis inte öka eller minska i samma takt som antalet invånare förändras. Alla invånare efterfrågar inte alla delar av kommunernas tjänsteutbud.

Efterfrågan på verksamhetslokaler beror framför allt av utvecklingen för de specifika åldersgrupper som verksamheterna vänder sig till och av statliga reformer eller samhällsförändringar som påverkar målgruppernas efterfrågan. För de individuella tjänsterna kostar nya lokaler och anläggningar mer än gamla. Finns det ledig kapacitet kan exempelvis en ytterligare elev kosta mindre än genomsnittet (marginalkostnaden). När kommunen slår i kapacitetstaket kan den extra eleven bli väldigt dyr.

För de kollektiva tjänsterna bör det finnas stordriftsfördelar för vissa verksamheter där kostnaden kan öka mindre än vad som följer av befolknings-tillväxten.

6 Ekonomisk översikt

Samhällsekonomin

(enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, maj 2021)

År 2020 kommer att gå till historien som det år där hela världen påverkades av coronapandemin. Vi lever fortfarande i en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande enorm. Trots detta gick samtliga regioner och 274 kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag. Utvecklade vaccin och vaccineringen har kommit snabbare än någon kunde förutse för ett år sedan. Både den globala och inhemska ekonomin har utvecklats förvånansvärt positivt, mycket tack vare stora statliga stöd, kombinerat med att samhällen och befolkningar anpassat sitt liv till pandemin. Trots ekonomiskt överskott i kommuner och regioner väntar stora utmaningar runt hörnet. För att klara dessa är långsiktighet, samverkan, förbättrad och förtroendefull statlig styrning och omställning till nära vård nödvändigt.

Trots omfattande restriktioner och vågor av hög smittspridning befinner sig ekonomin i en återhämtningsfas både globalt och i Sverige. Under 2021 beräknas konjunkturen stärkas allt snabbare och prognosen för svensk BNP-tillväxt är dryga 3 procent, vilket skulle innebära att raset från 2020 hämtas igen. Att BNP i princip hamnar på samma nivå som två år tidigare, skulle normalt sett beskrivas som två förlorade år. Men utifrån den berg- och dalbana som pandemin försatt världsekonomin i framstår snarast som en framgång, när man betänker de dramatiska nedgångarna i ekonomierna under våren 2020.

Både i år och 2022 beräknas hög BNP-tillväxt. I Sverige och andra länder förutsätts tillväxten i hög grad drivas av hushållens konsumtion, som alltmer kan riktas mot de tjänstenärings som drabbats hårdast av restriktioner. Det kommer dock att dröja flera år innan arbetsmarknaden är återhämtad efter pandemin. Skatteunderlaget ökar relativt långsamt de kommande åren. Det viktigaste måttet på skatteunderlagstillväxten, den reala ökningstakten 2018–2024 beräknas dock bli i paritet med den historiska utvecklingen under 2000-talet. Men det förutsätter konjunkturell återhämtning samt att pris- och löneökningarna på sektorns kostnader förblir måttliga hela vägen fram till 2024.

Många utmaningar väntar kommuner och regioner när pandemin klingar av. Både resultatet och statsbidragsökningen sticker ut 2020. I ökningen av de generella statsbidragen ligger inte bara de bidrag som sektorn fått som är relaterade till pandemin utan även bidrag som aviserades i budgetpropositionen inför 2020 och bidrag som erhöles innan pandemin. De kommande åren minskar nivån på statsbidragen och därmed resultaten. År 2024 krävs ett tillskott eller ytterligare åtgärder på drygt 20 miljarder för att nå ett

resultat på 2 procent som andel av skatter och statsbidrag, under förutsättning att kostnaderna ökar i takt med befolkningen. På sikt faller nivån på statsbidragen och den ekonomiska utmaning som noterats under många år blir allt tydligare ju längre sikt som kalkyler över sektorns ekonomi sträcker sig.

Att ekonomin för närvarande är stark i kommunerna och regionerna är en följd av de stora tillfälliga tillskotten och den unika situationen. Det finns därför inget utrymme för kommuner och regioner att låsa fast sig på en kostnadsnivå som ligger för högt när statsbidragen minskar. Det är nu snarare tillfälle att genomföra åtgärder och satsningar som effektiviserar verksamheterna och håller tillbaka kostnadsökningarna. Stora överskott riskerar att driva upp förväntningarna på verksamheterna i välfärden på en nivå som inte är långsiktigt hållbar.

Arboga

Arboga kommun står nu inför en situation där två saker behöver ske samtidigt. För det första behövs åtgärder för att kortsiktigt klara covid-19 och för det andra krävs insatser för att bygga långsiktig ekonomisk hållbarhet. I detta finns en pedagogisk utmaning.

Även under 2021 så kommer pandemin fortsatt att påverka oss utan att vi egentligen vet hur, när eller riktigt hur länge. Det gäller att säkra kvalitet och uthållighet i den pågående pandemin.

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

Från och med årsskiftet 2019/2020 är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Under 2021 sker en koncernombildning och det blir ett ökat fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan.

Den stora ekonomiska obalansen som funnits de senaste åren i nämndernas verksamhet vändes till ett överskott under år 2020. Dock är det en riskfaktor för framtiden.

Kommunens finansiella mål med bäring på God ekonomisk hushållning bör ses över. En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. Det kommer finnas behov av årliga effektiviseringar omprioriteringar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skatthöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Bland annat finns behov en ny grundskola och ytterligare boenden för de äldre. Med nuvarande låga räntor innebär en ökad upplåning inte någon stor påverkan på resultatet men innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. Som ett stöd i arbetet finns ett nytt bostadsförsörjningsprogram. För att klara bostadsförsörjningen inför en demografisk utveckling med en ökning av personer i åldrarna 85 år och uppåt måste fler bostäder av olika slag för äldre skapas. Det är viktigt att kunna möta upp med attraktiv, detaljplanelagd och byggklar mark för olika kategorier boende. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

7 Finansiell profil

Arboga deltar i en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket de senaste tre åren. Jämförelsen utförs av Kommunforskning i Västsverige (KFi)

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta finansiella nyckeltal. Nyckeltalen speglar kommunernas finansiella status. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap eller kapacitet, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen.

Profilen har omfattat åren 2008 - 2020. Nedan redovisas de senaste tre åren, 2018 - 2020. De nyckeltal som använts är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgrad av investeringar. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en femma för ett nyckeltal har man det starkaste värdet jämfört med andra men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning.

Arbogas profil visade att kommunen under 2020 låg runt genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. De fyra perspektiven är kontroll över det finansiella resultatet, riskförhållande samt lång- och kort-siktig handlingsberedskap. Kommunens poäng för tre av fyra perspektiv förbättrades under perioden. De var kontroll över det finansiella resultatet samt kort- och långsiktig handlingsberedskap. Riskförhållande låg kvar på samma poäng om 2018 jämförs med 2020.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för fyra nyckeltal, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna, förbättrades under perioden. Övriga fyra nyckeltal i profilen, skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassa-

likviditet, förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Arbogas finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en förbättrad profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Arboga vid utgången av 2020 ett starkare utgångsläge än under 2018.

Enligt KFi har Arboga ett tillfredställande, men något ansträngt finansiellt läge. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör dock de närmaste åren uppgå till minst 3 procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta

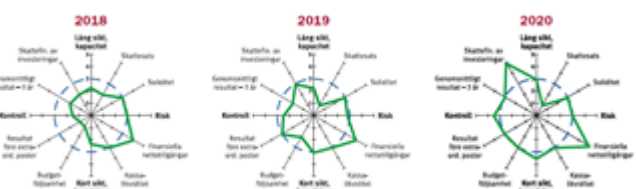
förväntade framtida utmaningar. På grund av de stora jämförelsestörande engångsposterna de senaste åren blir det extra viktigt att mäta detta resultatmål exklusive dessa jämförelsestörande engångs-poster. Det är nämligen viktigt att de höga resultatnivåerna för kommunerna under 2020 tolkas på rätt sätt. De förklaras av ökade statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader för Covid-19. Det underliggande resultat har i de flesta kommunerna inte förbättrats och det är viktigt att beakta i den finansiella analysen.

Det är av största vikt att Arboga fortsätter med att arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Corona-krisen kommer också påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för till exempel försörjningsstöd. Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skatthöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Arboga (rött) jämfört med Västmanland

Arboga (grönt) jämfört med riket

8 Ekonomiska förutsättningar

8.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför fullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

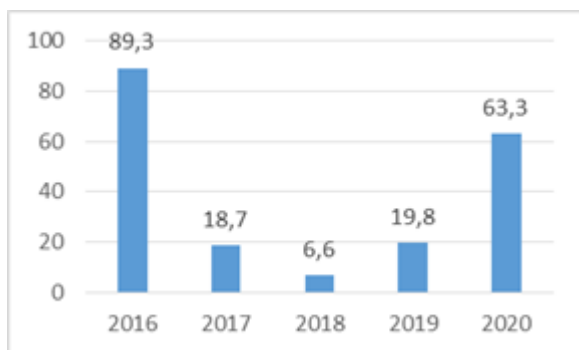
Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service som konsumeras. Detta innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra "rätt saker" utifrån kunders och medborgares behov och

8.2 Resultat och kapacitet

Med resultat menas vad kommunen åstadkommer under ett år. Här beskrivs bland annat årets resultat och storleken på kommunens investeringar. Med kapacitet menas de resurser som kommunen byggt upp och förfogar över och därmed vilken beredskap som finns inför kommande perioder. Ett mått för att visa kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme är soliditeten som visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Ett annat mått är kommunens skattesats.

Årets resultat (mkr)

Efter de extraordinära posterna kan årets resultat, förändring av eget kapital, utläsas. Det egna kapitalet är den del av tillgångarna som kommunen betalat med egna medel, det vill säga förmögenheten.

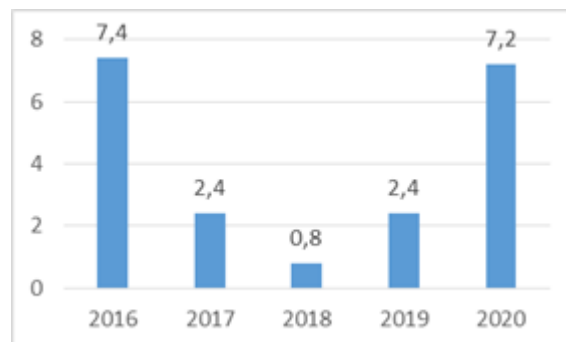
önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.

Arboga kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är:

- Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Budgeterat resultat för innevarande år 2021 uppgår till 8,8 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Planen för kommande treårsperiod är att resultatet ska uppgå till 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

Resultatet före extraordinära poster redovisar de medel som blir över eller saknas när den löpande verksamheten är betald. Finansiella poster i form av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning samt finansiella kostnader och intäkter tillkommer i detta resultat. Utfallet 2020 blev 7,2 procent. Vid höga

investeringsnivåer krävs goda resultat för att kunna ha en hög självfinansieringsgrad av investeringar.

Under den senaste tioårsperioden har resultaten varit positiva i åtta år. De två åren med negativt resultat, 2011 och 2013, påverkade diskonteringsräntans sänkning avseende pensionskulden kostnaderna kraftigt så att resultatet blivit negativt.

Det finns flera motiv till att årligen ha ekonomiskt överskott. Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet, men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammantaget överskott. Ett överskott skapar handlingsfrihet och möjlighet till en mer långsiktig planering. En marginal krävs också för att klara oförutsedda påfrestningar, att inte inflationen ska urholka värdet av det egna kapitalet och framför allt för att finansiera investeringar.

Finansnetto

Finansnettot består av skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader. Finansnetto år 2020 var positivt och uppgick till 10,4 miljoner kronor och är en förbättring med 2,7 miljoner kronor jämfört med 2019.

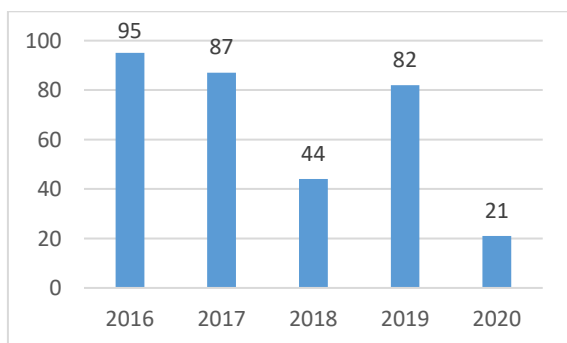
Prognostiserat finansnetto innevarande år 2021 uppgår till 18,8 miljoner kronor. För kommande treårsperiod uppgår finansnettot till ungefär 17 miljoner kronor. Anledning till det högre finansnettot mot tidigare är att kommunen från och med 2021 redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen.

De finansiella intäkterna består av ränta på utlämnade lån till fastighetsbolagen. Vidare borgensavgift från i huvudsak Kommunfastigheter i Arboga AB samt utdelningar från Kommuninvest, Sturestaden Fastighets AB och Mälarenergi Elnät AB samt återbetalning av medlemsbidrag från Västra Mälardalens Myndighetsförbund.

De finansiella kostnaderna avser kostnader för pensionskultsavsättning och räntekostnader för upptagna lån.

Investeringar

Arboga kommuns nettoinvesteringar 2020 uppgick till 21 miljoner kronor jämfört med budget på 127,6 miljoner kronor, således ett överskott på 106,4 miljoner kronor. De enskilt största investeringarna under året avsåg renoveringsarbetet av Herrgårdssbron samt gator och vägar.

De kommande åren finns stora behov av investeringar inom både kommunen och i de kommunala bolagen. Budgeterade investeringar inklusive kompletteringsbudget innevarande år 2021 uppgår till 98 miljoner kronor. För kommande treårsperiod föreslås investeringar uppgående till 56, 86 respektive 49 miljoner kronor. En specificerad investeringsbudget redovisas längre fram i detta dokument.

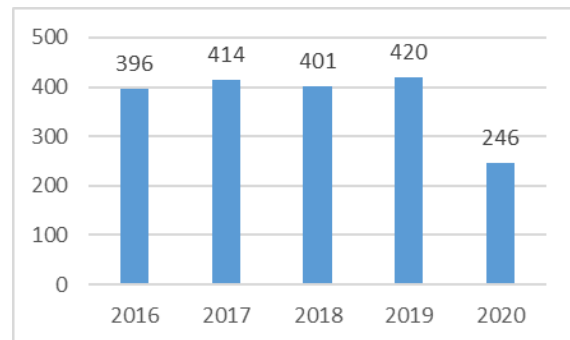
Självfinansieringsgrad investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens finansiella handlingsutrymme stärks.

Kommunen kunde under år 2020 finansiera investeringarna fullt ut. Självfinansieringsgraden i den föreslagna budgeten 2022 uppgår till 54 procent.

Låneskuld

Låneskulden för kommunen minskade under 2020 med 174 miljoner kronor från 420 till 246 miljoner kronor. Huvudorsaken till minskningen av kommunens låneskuld är att de lån som kommunen tidigare tagit upp för den taxefinansierade verksamheten Vatten och Avlopp nu tagits upp av bolaget Arboga Vatten och Avlopp AB. Låneskulden hade varit större om genomförandegraden av investeringar hade varit högre. För att skulden inte ska öka måste investeringar finansieras med egna medel.

Låneskulden för koncernen uppgick på balansdagen till 1 097 miljoner kronor vilket är en ökning jämfört med år 2019 med 161 miljoner kronor.

8.3 Risk och kontroll

Med risk avses sådana åtaganden eller förhållanden som kan innebära negativa konsekvenser för framtiden. De mått som redovisas här är kommunens soliditet, likvida medel, pensioner samt borgensåtaganden. Med kontroll avses förmågan att styra och kontrollera verksamheten. Ett sätt att beskriva detta är att se på respektive nämnds avvikelse mot budgeten men även hur väl utfallet följer tidigare prognoser.

Soliditet

Soliditeten är ett mått som används för att mäta kommunens ekonomiska styrka, det finansiella handlingsutrymmet, i ett långsiktigt perspektiv. Måttet anger hur stor andel av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Eget kapital i balansräkningen kan således beskrivas som en historisk framskrivning av resultaträkningens utveckling. En successiv försämrad soliditet påvisar en hög finansiell risk.

Det är ett negativt tecken för ekonomin om soliditeten successivt försämras. En ökning av soliditeten kan uppnås med en förbättrad resultatutveckling och genom att nettoinvesteringarnas nivå bättre harmoniserar med egna tillförda medel.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls och utvecklas i en positiv riktning.

Soliditeten i kommunen uppgick vid utgången av år 2020 till 32,6 procent. Trenden är positiv. Kommunens soliditet exklusive fullfondsredovisning av pensioner (blandmodellen) uppgår vid utgången av år 2020 till 54,5 procent. En anledning till ökningen jämfört med 2019 är att bolaget Arboga Vatten och Avlopp genomfört upplåning i egen regi. En upplåning i kommunens regi som sedan vidareutlånas till bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Andra anledningar till ökningen är det goda driftresultatet och att investeringarna under året är självfinansierade.

Soliditetsutveckling (procent)						
År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	45	46	46	45	46	54
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	18	23	24	24	25	33

Soliditeten för koncernen uppgick på balansdagen 2020 till 22,4 procent. Motsvarande för år 2019 var 18,6 procent.

Likviditet och rörelsekapital

Rörelsekapitalet, som består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder, kan sägas vara ett

mått på den ekonomiska styrkan på kort sikt. Det är viktigt att skapa ett positivt rörelsekapital för att få en bra handlingsberedskap inför framtiden. Det sker bäst genom ett starkt resultat som bland annat möjliggör en högre grad av självfinansiering av investeringar. Rörelsekapitalet i kommunen förbättrades under 2020 med 83 miljoner kronor där huvudorsaken var en kraftig ökning av likvida medel.

Pensioner

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras under en lång tid framöver.

Arboga kommun förändrade år 2010 redovisningsmodellen för pensioner från blandmodellen till fullfondsmodellen. De pensioner som intjänats före år 1998 ska redovisas enligt blandmodellen enligt lagstiftningen. Det innebär att förändringen och åtagandet inte ska redovisas aktivt i kommunens resultat- och balansräkning. Enligt fullfondsmodellen redovisas samtliga pensionsåtaganden i kommunens balansräkning, vilket är den princip Arboga kommun tillämpade från och med år 2010 till och med 2020. Kommunen har under år 2020 fattat beslut om att från och med år 2021 redovisa pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. I resultatbudgeteten för år 2021 försämras resultatet med 11 miljoner kronor vid en övergång till blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsåtaganden inklusive särskild löneskatt uppgick vid utgången av år 2020 till 383 miljoner kronor.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtaganden ökade under år 2020 med 169 miljoner kronor och uppgick vid utgången av 2020 till 652 miljoner kronor. Av de totala borgensåtagandena är det bara 1 miljon kronor som inte är till hel- eller delägda bolag och organisationer.

De kommunala borgensåtagandena kommer under kommande år att öka då de kommunala bolagen själva kommer att låna, vilket kommer att kräva kommunal borgen.

Arboga kommun har i november 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Prognosavvikelser och utfall i förhållande till budget

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt.

Kommunalskatt

Kommunalskatten för Arboga kommun uppgår till 22,41 procent. År 2016 höjdes skatten med 0,65 procent för att år 2017 sänkas med 0,10 procent. Sedan har ingen förändring skett. Genomsnittet i riket uppgick för år 2020 till 20,71 procent. Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens

långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag.

För kommande år planeras ingen förändring av kommunalskatten.

8.4 Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Under rubriken "Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning" ingår skatteintäkter, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS-utjämning, regleringspost, fastighetsavgift och generella statsbidrag (skattenetto). Kommunen använder de prognoser som Sveriges Kommuner och Regioner beräknar. För år 2022 är prognosen för skattenettet 930 miljoner kronor vilket är en ökning med drygt 27 miljoner kronor jämfört med prognos 2021. Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak, cirka 80 procent, av skattenettet. De olika posterna framgår av resultatbudgeten längre fram i detta dokument. Beräkningen är baserad på oförändrad skattesats om 22,41 och oförändrad folkmängd, 14 039 invånare.

Skatteintäkter

Personer som förvärvsinkomst betalar kommunal skatt till kommunen och regionen där de är folkbokförda. Kommunens skattesats beräknas vara oförändrad vilket innebär att invånarna betalar 22,41 kronor i skatt per intjänad hundralapp. Kommunens skattesats är klart högre än den genomsnittliga skattesatsen i landet.

De kommunala skatteintäkterna är främst beroende av kommunens folkmängd och hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet.

Vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år är det viktigt att beakta de behov som kommunen möter, framför allt för att sammansättningen av befolkningen förändras.

Kommunalekonomisk utjämning

Sveriges kommuner har inte samma förutsättningar att bedriva verksamheten. Det beror till exempel på skillnader avseende individernas bakgrund, beskattningsbara inkomsten, åldersstruktur, socioekonomi och geografi. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att kommuninvånarna, oavsett var man bor, ska ha samma möjlighet till kommunal service. Meningen är att skillnader i kommunalskatt i stort ska spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Utjämningsystemet består av tre olika delar;

inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som består av flera olika delmodeller) och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-kostnader). Sammantaget är Arboga kommun en bidragstagare i utjämningsystemet. För år 2022 får kommunen ett bidrag i inkomstutjämningen men är en bidragsgivare i kostnadsutjämningen och LSS-utjämningen. Sammantaget är nettobidraget inklusive fastighetsavgift under år 2022 206 miljoner kronor.

Inkomstutjämning

Inkomstutjämningsystemet är ett fördelningssystem som utgår från respektive kommuns skattekraft. Kommuner med låg skattekraft, som Arboga, får ett bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft får betala en avgift till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar en avgift in i systemet.

Arboga kommun har en beräknad skattekraft år 2022 på 88,5 i procent av rikets medelskattekraft. Därmed erhåller kommunen ett bidrag i inkomstutjämningen på 185 miljoner kronor (13 182 kronor per invånare) då kommunen har en egen skattekraft som understiger den garanterade på 115 procent. Samtidigt har kommunen en högre skattesats än den genomsnittliga vilket ger högre intäkter.

Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningsystemet utjämnar för strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som exempelvis löner, och geografi. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering. Det är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Modellen består av tio delmodeller och kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur får skjuta till medel till kommuner som har en mindre gynnsam struktur. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Arboga kommun hade under 2020 sammantaget en gynnsam struktur i relation till riket och fick därmed betala en avgift i kostnadsutjämnningen med 1,3 miljoner kronor (95 kronor per invånare). Inför 2020 beslutade riksdagen om förändringar i kostnadsutjämnningen som innebär att omfördelningen ökar och utjämnningen förstärks. För år 2022 är prognosen för Arboga att kommunen betalar en avgift på 4,0 miljoner kronor (282 kronor per invånare). Det är inom äldreomsorgen kommunen bedöms ha sämre förutsättningar och inom grundskolan bedöms ha bättre förutsättningar i relation till riket.

Regleringsbidrag/regleringsavgift

Regleringsposten i utjämningsystemet är till för att justera för mellanskillnaden mellan bidragen och avgifterna i inkomstutjämnningen, kostnadsutjämnningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat.

När summan av samtliga bidrag, minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag, i annat fall en regleringsavgift. Konstruktionen är till för att statens kostnader inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämnningen.

Regleringsposten för Arboga kommun beräknas år 2022 bli ett bidrag på 35,3 miljoner kronor (2 516 kronor per invånare).

LSS-utjämnningen

LSS-utjämnningen är ett interkommunalt utjämnings-system och kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämnningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2020. Prognosen för Arboga kommun år 2022 är att betala en avgift i LSS-utjämnningen på 6,4 miljoner kronor.

Fastighetsavgiften

Vid fastighetsavgiftens införande (2008) fördelades 1 314 kronor per invånare ut som en grundplåt. Därefter behåller varje kommun sin ökade intäkt jämfört med basåret. Fastighetsavgiften i Arboga kommun förväntas uppgå till 31 miljoner kronor per år för planperioden 2022 – 2024.

Övriga generella statsbidrag

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

9 Underlag till Strategisk och ekonomisk plan

Till i slutet av april hade styrelsen, nämnderna, bolag och förbunden i uppgift att lämna in underlag till Strategisk och ekonomisk plan (SEP). Denna redovisades också muntlig vid den så kallade budgetdagen den 4 maj. Underlagen har sedan legat till grund för budgetberedningen som ägde rum under tre tillfällen under maj månad.

Underlagen är en analys som beskriver och värderar sin verksamhets nuläge och framtid. Utifrån den preliminära ramen och analys av nuläge och framtid genomfördes en ekonomisk avstämning. Förslag till effektivisering och ransonering inklusive analys av konsekvenser togs fram för att nå ekonomisk balans. Analysen innehåller även nämndens investeringsbehov de kommande tre åren och dess konsekvenser på driftkostnaderna.

Nedan redovisas de sammanfattningar som styrelsen och nämnderna redovisat i underlagen samt en ekonomisk avstämning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen har också uppsikt över övriga nämnders verksamhet och kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning och utvecklingsarbete samt kontakter med externa myndigheter och organisationer. Till kommunstyrelseförvaltningen hör enheterna kansli, HR, ekonomi och styrning, näringsliv och turism, kost samt samhällsbyggnad. Dessutom finns kommundirektör inklusive kommunikation inom enheten.

Coronapandemin, som pågått över ett år, har satt sin prägel på i stort sett alla verksamheter i kommunsektorn. Även under 2021 kommer verksamheten att domineras av pandemin och dess följdverkningar. Det gäller fortfarande att säkra kvalitet och uthållighet i den pågående pandemin.

Ekonomisk ser det på kort sikt bra ut för kommunsektorn. Men på längre sikt är inte kommunsektorns ekonomi hållbar. Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren.

Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus. För att

upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram.

I styrelsens nuläge och framtid lyfts arbetet med översikts- och boendeplanering, befolkningsprognoser och lokalförsörjningsplanering fram som viktiga redskap för de utmaningar som befolkningsförändringar ger. Vidare vikten av kommunikation, samverkan, kompetensförsörjning, digitalisering, resursfördelningsmodeller, beslutsstöd, besöksnäring, näringslivsfrågor och tillgång till markområden.

Den ekonomiska avstämningen visar att det finns behov av utökad ekonomisk ram för att motsvara behoven av förändringsarbete, men även delar av nuvarande verksamhet som behöver utökad ram för att genomföra befintlig verksamhet. Det finns ett investeringsbehov för år 2022 på 51,2 miljoner kronor, år 2023 på 80,4 miljoner kronor och för år 2024 46,5 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola, riksidsrottsgymnasium för brottnings, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola, högskoleutbildning och uppdragsutbildning.

Nämnden ansvarar vidare för det kommunala aktivitetsansvaret samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever på RIG brottnings.

År 2020 togs det fram en modell för att fördela den ekonomiska ramen för barn- och utbildningsnämnden till dess verksamheter. Modellen utgår från den resursfördelningsmodell som används för att fördela resurser från kommunfullmäktige till nämnderna och styrelsen. Vid införandet av modellen 2021 förändrades inte några ekonomiska ramar utan modellen fördelade den befintliga ramen. Verksamheterna inom förskola och grundskola tilldelas nu resurser utifrån volym och social vikt, så kallad elevpeng. Gymnasiet tilldelas medel utifrån programpeng, varierad nivå för olika program. Grundsärskolan och vuxenutbildningen tilldelas medel som en ramtilldelning.

Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar i helårsprognosen för år 2021 ett ekonomiskt underskott på 2 miljoner kronor. I prognosen har hänsyn tagits till de medel som staten ersätter kommunen med för sjuklöner i samband med pandemin. Även att verksamheten under pandemin haft stor frånvaro bland barnen vilket bland annat inneburit minskat behov av vikarier.

Enligt befolkningsprognosen minskar antalet barn i förskolan, antalet elever i grundskolan ökar och i gymnasieskolan minskar antalet elever för att sedan öka igen.

Förskola

I samband med att den nya resursfördelningsmodellen har implementerats i verksamheterna har flera tidigare nollbudgeterade förskolor tilldelats budget, vilket gör att samtliga förskolor får en lägre budget än tidigare.

Under åren har antalet barn i behov av särskilt stöd, samt barn med behov av tilläggsbelopp, ökat. I och med att förskolan genomfört besparingar inom verksamheten har stödfunktioner prioriterats bort till förmån för ordinarie personal i barngrupper.

Den fysiska miljön på flera förskolegårdar behöver utvecklas. Principen för investeringar i utemiljön har ändrats, vilket innebär hyresökningar som inte kompenseras i dagsläget. En redan ansträngd drifts- och personalbudget drabbas därmed ytterligare genom ökade hyreskostnader. Ännu en utmaning för förskolan är att nivåerna för investeringar är så höga att de investeringsbehov som finns i lärmiljöer, är för låga för att räknas som investeringar på många av våra små förskolor.

Grundskola

Grundskolans ram sänktes inför 2021 års budget med 6,8 miljoner kronor vilket medför att flera enheter har svårt att få budget i balans. Måluppfyllelsen i grundskolan sjunker. I årskurs 9 är måluppfyllelsen 66,4% och 76,3% av eleverna är behöriga till ett nationellt program.

Utifrån vårt nuläge behöver grundskolan satsa på utveckling av undervisning genom kollegiala lärprocesser. Det finns ett treårigt forskningsprogram med fokus på undervisning där Arboga kommun bör satsa på ett deltagande. Kostnaden för att delta är drygt 300 000 kr per år. Arbetet i skolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och genom deltagande kan vi utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt i undervisningen och i hela styrkedjan och därigenom utveckla vårt systematiska kvalitetsarbete.

Andelen behöriga lärare riskerar att minska under kommande år. I Arboga märks detta framför allt på våra högstadieskolor där det har varit svårt att rekrytera behöriga lärare. På grund av nedskärningar under flera år har flera stödfunktioner avslutats. Konsekvensen blir att mer ansvar hamnar på de pedagoger som är kvar.

Nämnden ser behov av åtgärder för att stärka de interna elevhälsoprofessionerna. Vi har stora utmaningar med dyra skolplaceringar för elever i behov av särskilt stöd utifrån beslut inom socialtjänsten. I Arbogas skolor har vi en stor andel elever som har rätt till modersmål och som även är i behov av studiehjälp, vilket innebär ökade kostnader.

Den nationella digitaliseringsstrategin förutsätter att elever får adekvat digital kompetens. Barn- och utbildningsförvaltningen behöver ha en infrastruktur som klarar behoven och tillräckligt antal digitala enheter även för elever i yngre åldrar för att kunna arbeta aktivt för elevers förutsättningar att bygga en digital vana. Detta, tillsammans med förändrad hantering till leasing av enheter, beräknas år 2021 öka kostnaderna med cirka 800 000 kronor. Därefter blir kostnaden för digitaliseringen i verksamheten cirka 4,8 miljoner kronor per år.

Gymnasieskola

Majoriteten av Arbogas ungdomar väljer att studera vid Vasagymnasiet. Fortfarande är det dock cirka 40 procent av en årskull som söker gymnasieutbildningar utanför kommunen vilket innebär ökade kostnader för köp av interkommunala platser.

Hur eleverna väljer får ekonomiska konsekvenser. Detta bidrar till att det också förekommer konkurrens om eleverna vilket förstärker skolhuvudmännens strävan att erbjuda de gymnasieutbildningarna man tror att eleverna kommer att fortsätta efterfråga.

Måluppfyllelsen i grundskolan sjunker vilket också påverkar gymnasieskolans planering och organisation. Elever som inte har behörighet till ett nationellt program har rätt att gå ett introduktionsprogram på gymnasieskolan i sin hemkommun. På sikt (möjligen redan läsåret 2021/2022) kommer det innebära att Vasagymnasiet måste anställa fler lärare som undervisar på introduktionsprogrammet eftersom elevantalet där ökar.

Vasagymnasiet har lagt ner industritekniska programmet vilket medför att två stora verkstadslokaler (CNC-verkstaden och svetsverkstaden) idag står helt outnyttjade. Det är en kostnad på cirka 900 000 kronor för gymnasiet.

Vuxenutbildning

Verksamheterna för grundsärskola och vuxenutbildning har rambudgettilldelning vilket innebär utmaningar när verksamheten växer och behoven förändras. För att underlätta för planering borde även dessa verksamheter vara finansierade med elevpeng.

Inom vuxenutbildningen är visionen att ha mer undervisning i egen regi för att säkerställa kvaliteten. Antalet elever per personal är dock högt och begränsar utrymmet för att utöka vuxenutbildningens verksamhet.

I augusti 2020 flyttade delar av verksamheten inom SFI från lokaler på Engelbrektskolan till Högskolecentrum. Genom att samlokalisera all verksamhet på Högskolecentrum kan 800 000 kronor sparas in på hyres- och städkostnader. Det har visat sig positivt och gynnar helhetssynen på vuxenutbildningen. Ytterligare en effektivisering under 2022 är att se över ledningsorganisationen för vuxenutbildningen.

Ekonomisk avstämning

Den ekonomiska avstämningen visar att nämnden har stora utmaningar i att klara lagstadgad drift inom verksamheterna både vad gäller grundläggande undervisning utifrån timplan och rätten till särskilt stöd.

Förskolans tidigare icke budgeterade förskolor ger konsekvenser för samtliga förskolor.

Utförningen av dagens lokaler på våra grundskolor motsvarar inte krav på en studieindeldad skola. Ökade krav på digitalisering i skolmiljön medför ökad driftskostnad inom IT.

Verksamheterna för grundsärskola och vuxenutbildning har rambudgettilldelning vilket innebär utmaningar när verksamheten växer och behoven förändras. För att underlätta för planering borde även dessa verksamheter vara finansierade med elevpeng.

Framför allt förskolans utmaningar kring investeringar i lärmiljön genererar ett behov av en ökad drift. Principen för investeringar i utemiljön innebär ökade hyreskostnader där hyreskompensation inte utgår.

Fritids- och kulturnämnden

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

Nämnden ansvarar för biblioteket, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgård samt verksamheter inom förening och idrott. Biblioteket är förutom folkbibliotek också skolbibliotek för grundskolan i Arboga kommun. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning. Dessutom ansvarar biblioteket för medborgarkontoret. Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt 6 kapitlet 9 § spellagen.

Nämnden bedriver till största delen icke lagstyrd verksamhet. Inom fritids- och kulturnämndens område är det bibliotek, lotteriregistreringen och öppen fritidsverksamhet som är lagreglerad. Fritids- och kulturnämndens verksamhet bedrivs för att på bästa sätt möjliggöra barns delaktighet och försvara barns rättigheter enligt lagen.

Lokaler, anläggningar och hallar inom fritids- och kulturnämnden har behov av upprustning och ny teknisk utrustning. Vissa delar ansvarar fastighetsbolaget för och vissa delar är förvaltningens ansvar. Till exempel behöver den tekniska utrustningen: ljud- och bildanläggningar i flera av verksamhetslokalerna och anläggningarna uppdateras eller bytas ut. Lokaler behöver anpassas för att kunna fungera optimalt i verksamheterna. För den fortsatta digi-

taliseringsen är det nödvändigt med nya funktionella verksamhetssystem.

För att det ska vara möjligt att kunna göra en hållbar planering och utveckling för eventuella ny-, till- och ombyggnationer av utomhusanläggningar (bland annat Mekens planer, Ekbackens IP, Sturevallen, spontanidrottsplats och skatepark) behöver den samordnas med andra övergripande planer i kommunen, till exempel översiktsplanen, byggnation av ny grundskola, bostadsbyggnation och centrumutveckling. Utredning, som innefattar behovsbedömning, lokalisering och placering, behöver genomföras och också avse markförhållanden. Innan ovanstående genomlysning genomförts är det inte möjligt att uppskatta eventuella investeringsutgifter.

Utmaningar åren 2022 - 2024

- Återhämtning efter coronapandemin
- Ekonomi i balans
- Rikt utbud på fritids- och kulturaktiviteter trots strama ekonomiska ramar
- Personal- och kompetensförsörjning
- Hallar och anläggningar
- Teknik och utrustning
- Digitalisering

Socialnämnden

Nämnden fullgör de uppgifter som i lag eller förordning uppdragits åt socialnämnd. Vidare fullgör nämnden kommunens uppgifter enligt lag om arbetslöshetsnämnd. I nämndens uppdrag ingår att främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. Nämnden ansvarar för att bedriva ett aktivt socialt förebyggande arbete för ungdomar.

I nämndens uppdrag ingår att bistå flyktingar med praktisk hjälp vid bosättning och samhällsinformation. Vidare ska nämnden bistå med övriga förekommande stödåtgärder för förbättrad integration, i samråd med Arbetsförmedlingen.

Kommunens och nämndens stora utmaning de kommande åren är ett ökat vårdbehov både inom vård och omsorg, individ- och familjeomsorgen och verksamheten för funktionsvariationer. Detta innebär ett behov av flera boenden och en större hemtjänst. Vidare kommer detta också att innebära ett ökat behov av personlig assistans och placeringar.

Andra viktiga framtidsfrågor är kompetensförsörjning, Nära vård, framtida digitaliseringsmöjligheter, förebyggande äldreomsorg, trygghetsboende, daglig verksamhet, våld och ungdomskriminalitet samt Heltidsresan. Stora och avgörande frågor för framtida arbetsmarknadsverksamheten är Arbetsförmedlingens framtida roll och hur detta påverkar kommunen.

Den ekonomiska avstämningen visar att det finns behov av utökad ekonomisk ram. Statsbidraget till äldreomsorgen, 7 332 tkr, är lovat även år 2022 men hur fortsättningen blir kan få stora konsekvenser ekonomiskt. Utgår från att nämnden får det för 2023 - 2024.

Inför 2022 behövs ytterligare två månaders verksamhet på Åspegeln (cirka 5 000 tkr), för 2021 är det endast en 10 månaders budget gällande Åspegeln.

Försörjningsstöd och hemtjänst har fortfarande inte budget i balans men åtgärder planeras och pågår.

Utökad personalbehov behövs samt digital kompetens.

Tillkommit har också ett individärende och handikappomsorg för 1 040 tkr år 2021, 2 040 tkr år 2022 och 1 120 tkr år 2023.

Inför 2023 behövs ett nytt LSS-boende och Åbrinken kan då läggas ner. Innebär ekonomiskt en driftkostnadsökning på 500 tkr (Hyreshöjning ej beräknad) samt en investeringskostnad på 450 tkr.

2023 behövs en gruppboende enligt LSS/SoL för psykiskt funktionsnedsatta. Driftkostnaden bedöms idag kosta 5 500 tkr utan hyreskostnad samt investeringsmässigt 500 tkr första året. Detta innebär ett budgetbehov på 1 300 tkr + hyreskostnad eftersom placeringar som i så fall kan tas hem.

Förbund och bolag

Arboga Kommunalteknik AB:s första verksamhetsår var år 2020 och ägs till 100 procent av Arboga kommun. Arboga Kommunalteknik AB ska inom Arboga kommun förvalta och bedriva drift av kommunens mark- och infrastruktur samt lokalvård. Bolaget ansvarar också för utredning, projektering och utförande av investerings- och exploateringsprojekt på uppdrag av kommunen. Vidare ska bolaget utföra drift och projekt av övriga kommunala bolags markinnehav och anläggningar enligt beställning. Bolaget ska delta i och vid behov driva och hantera ärenden som berör medborgarfrågor och frågor på förbunds-, regional- och nationell nivå avseende bolagets verksamheter. Bolagets ambition är att utvecklas tillsammans med kommunens övriga bolag och förvaltningar. Kortsiktigt innebär det att bolaget ska organiseras med de resurser som är nödvändiga för att klara uppdragen mot kommunen och kommunens övriga bolag.

Arboga Vatten och Avlopp AB:s första verksamhetsår var år 2020 och ägs till 100 procent av Arboga kommun. Arboga Vatten och Avlopp AB ska inom kommunen producera och distribuera dricksvatten, omhänderta och rena avloppsvatten och dagvatten och annan därmed förenlig verksamhet. Bolaget har en viktig roll när det gäller att säkerställa tillgång till rent dricksvatten till abonnenter samt avleda och rena deras avloppsvatten i kommunen. Dricksvatten levereras också till Valskog i Kungsörs kommun. Bolaget bildades för att tydligt särskilja den avgiftsfinansierade verksamheten från den skatte-

finansierade verksamheten samt förbereda för eventuell samverkan i Västra Mälardalen. Samverkan är en förutsättning för att bygga en hållbar organisation och underlätta rekrytering av rätt kompetens. VA-verksamheten befinner sig i en stor omställning och har stora utmaningar. Det som styr är framför allt lagar och föreskrifter men även abonnenternas behov. För att uppnå ett tillräckligt gott resultat behövs rätt resurser och en utveckling av organisationen. Samtidigt ska bolaget samarbeta med kommunen och dess övriga bolag för att utnyttja de resurser som finns så effektivt som möjligt. Övergripande mål är underhåll av de allmänna anläggningarna och att möta de klimatutmaningar som finns vilket kommer medföra ökade kostnader och höjd taxa.

Rådhuset i Arboga AB bildades år 2010 och ägs till 100 procent av Arboga kommun. Bolaget äger samtliga aktier i dotterbolagen Arbogabostäder AB som är ett allmännyttigt bostadsbolag och Kommunfastigheter i Arboga AB som äger och förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet. Från och med 2021 ingår även Arboga Kommunalteknik AB i Rådhuset. Koncernens fastighetsbestånd består av bostäder, kommersiella lokaler samt kommunala fastigheter. Den totala ytan är cirka 156 000 kvadratmeter. Fastighetsbeståndet i Arbogabostäder AB består av 240 lägenheter varav 10 stycken vardera i Götlunda och Medåker. Bolaget äger även 31 lokaler, 69 garage och 72 bilplatser. Koncernen kommer att fortsätta sin satsning på underhållsåtgärder och energieffektivisering. I samarbete med koncernens kunder kommer Rådhuset i Arboga AB att utveckla och förädla koncernens fastighetsbestånd. Planeringen för nybyggnationer samt ombyggnationer pågår ihop med kommunens lokalutredningar. Detta innebär under 2021 färdigställande av vård- och omsorgsboendet, etapp 2 av Stureskolans renovering, större renovering av Strömsborg och Trädgården samt att etapp 2 av förskola Västergården ska påbörjas. Förstudie kring ny grundskola är påbörjad.

Tillsammans med Byggnadsfirman Lund AB äger kommunen Sturestadens Fastighets AB. Sturestadens Fastighets AB äger dotterbolagen Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB, Seniorbostäder i Arboga AB samt Gropgården Fastigheter i Arboga AB.

Sturestadens Fastighets AB bildades år 1991 och ägs till 50 procent av Arboga kommun och till 50 procent av Byggnadsfirman Lund AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheter inom Arboga kommun för kommunikationsändamål och företagsetableringar samt idkar därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska aktivt medverka till utvecklingen av Arboga kommun som attraktiv och efterfrågad etableringsort genom att vara ett strategiskt verktyg inom fastighetsområdet. Bolaget äger både kommersiella fastigheter och bostadsfastigheter. Efterfrågan på både bostäder och kommersiella lokaler är fortsatt mycket god. Vårt erbjudande av ett varierat utbud av

bra bostäder och lokaler till konkurrenskraftiga priser gör bolagen attraktivt på bostads- och hyresmarknaden. Butikshandeln har en snabbt förändrad konkurrenssituation att bemöta, något som återspeglas i en något minskad efterfrågan. Sturestaden fastighets AB:s exponering mot handel är väldigt låg. Koncernen är exponerat för ränterisker, risker för kreditförluster samt risker för fastighets-skador. Dessa risker hanteras genom efterlevnad av upprättad finanspolicy, systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av fastighetsbeståndet. Bolaget har påbörjat byggprojektet på fastigheten Groggården. Ett modernt, centralt kvarter i korsningen Nygatan/Hökenbergs Gränd med 40 nya hyreslägenheter från ett till fyra rum och kök.

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) bildades och sammanfördes med räddningstjänstförbundet 2006 för att samordna ett flertal olikartade uppgifter i ett och samma förbund. Under 2012 blev även Surahammars kommun medlem i förbundet. VMKF administration ansvarar för att ge service och tjänster inom flertalet verksamhetsområden till fyra kommuner, dess bolag och förbund. I förbundet finns IT, löner, telefoni, upphandling, säkerhets-samordning, krisberedskap, parkeringstillstånd och bostadsanpassning. Skinnskattebergs kommun har anslutit sig till bostadsanpassning under 2020. Uppdraget kan jämföras med en kommun i storleksordningen av drygt 50 000 invånare. Under de senaste åren har uppdragets volym ökat samt även dess komplexitet. Flertalet av tjänsterna kräver olika former av specialistkompetens och det förväntas att förbundet som stödorganisation ska leverera tjänster med god kvalitet och hög servicenivå. Ökad styrning och samordning av kommunernas och bolagens tjänster via VMKF bidrar till effektiviseringar, samsyn och ökad kvalitet. Förbundet vill vara en bra samarbetspart till medlemskommunerna och dess bolag. 1 januari 2021 går Räddningstjänsten samman med Mälardalens Brand- och Räddningsförbund. Fortsatt samverkan med medlemmarna för att vidmakthålla kvalitet på uppdrag för att leverera en hög service. Det finns ett antal områden att förändra arbetssätt och digitalisera vilket ersätter manuellt arbete. Förbundets ekonomi behöver stärkas. Upphandlingsverksamheten blir mer komplex och tidskrävande och nya krav kommer ställas på offentliga verksamheter. Det finns obalanser inför budget år 2022 såsom licenser, budget för chefskap och beslutad utveckling 2021. Behov och utveckling inför kommande år digitaliseringsplattform, upphandling, Inköpsorganisation och e-handel,

systemutveckling och utvecklingsmedel för gemensamma system. För Arbogas del skulle det innebära ökade kostnader på cirka 1,7 miljoner kronor.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) är ett kommunalförbund för Arboga och Kungsörs kommuner som bildades den 1 januari 2011. Förbundets uppgifter är att fullgöra kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt byggnadsväsendet. Förbundet ansvarar också för kommunernas energirådgivning. Uppdraget är formulerat i ett reglemente och en förbundsordning som innebär myndighetsutövning inom miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, tobak och liknande produkter, alkohollagen (folköl), lagen om sprängämnesprekursorer, tillsyn enligt lagen om receptfria läkemedel samt myndighetsutövning inom plan- och bygglagen (utom de delar som avser planläggning). Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten och det uppdrag förbundet har med myndighetsutövning. Det nya implementerade arbetssättet med distansarbete, digitala möten, skrivbordskontroller med mera fungerar bra. Covid-19 och dess omfattning av smittspridningen är avgörande för när den fysiska tillsynen kan återupptas mer normalt. Mål och uppdrag bedöms inte förändras dramatiskt utan fortsätter förändras på ett hanterbart sätt framöver. Trängseltillsynen kommer fortsatt att vara prioriterad. Byggandet förväntas ligga på kvar på samma höga nivå. Utvecklingsarbetet med investeringar kring digitaliseringsprocessen kommer att prioriteras. E-tjänster för både miljö- och bygg bedöms kunna vara införda under 2021 vilket kommer att öka tillgänglighet och service för våra medborgare och företag. Cirka 80 % av förbundets kostnader är personalkostnader och det är kostnader som är svåra att påverka i en redan slimmad organisation. För att klara ökade kostnader har förbundets taxor inom miljö- och hälsoskydd samt livsmedel höjts. Taxehöjningen kompenserar till viss del men inte fullt ut. VMMF har en ekonomisk obalans inför de kommande åren. Arbogas del, 60 procent, är för år 2022 400 tkr och inför planåren 2023 och 2024 ungefär 200 tkr. Del av orsaken till obalansen 2022 är ändrad redovisningsprincip för enstaka taxor.

Arboga kommun samverkar från 1 januari 2021 med kommuner i Mälardalen i förbundet Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) med verksamhet inom räddningstjänsten.

10 Ekonomiska driframar

Kommunfullmäktige fördelar totala ekonomiska ramar för den löpande verksamheten (drift) till kommunstyrelsen och nämnderna. Styrelsen och nämnderna fördelar på verksamhetsnivå och ska anta principer och/eller modeller hur resursfördelningen sker.

10.1 Resursfördelningsmodell

Resursfördelningen har en central roll för ekonomistyrningen. Det gäller förmågan att använda medlen effektivt och med begränsade resurser klara av behov och nå uttalade mål. Därför är det viktigt att ha system för att fördela resurser. Det är viktigt att resursfördelningen styr i den riktning som de politiska ambitionerna anger. Modellen för resursfördelningen bör bidra till god hushållning av resurser, underlätta prioriteringar för politiken och skapa legitimitet och ansvarskänsla i organisationen.

Kommunfullmäktige har en resursfördelningsmodell för att fördela ekonomiska ramar till styrelsen och nämnderna.

Kommunfullmäktige fördelar resurser enligt följande principer:

- Budgetram innevarande år
- Tidigare fattade beslut (+/-)
- Statliga beslut, lagändringar med mera (+/-)
- Pris- och lönekompensation (+/-)
- Volymförändringar (+/-) (barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden)
- Anpassning mot verksamhetens nettokostnadsavvikelse för förskola, grundskola, gymnasiet, äldreomsorg, IFO, LSS
- Riktad ramjustering kommunstyrelsen, fritid och kultur
- Politiska prioriteringar (+/-)

Resursfördelning innebär att prioritera och fördela ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls.

Följande antaganden är gjorda i resurstilldelningen:

- Antal invånare oförändrad (31 december 2020 14 039)
- Årets resultat 1 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning
- Volym efter beslutad befolkningsprognos KS mars
- Lön 2,2 procent (2,4 procent för 2023 respektive 2024)
- Priskompensation (KPIF) 1,4 procent (1,8 procent 2023 och 2,0 procent 2024)
- Intäkter 2,0 procent (2,2 procent 2023 respektive 2,3 procent 2024)
- Internränta 1,00 procent
- Oförändrad skattesats 22,41 procent
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning enligt SKR:s beräkningar 30/9 2021.
- Investeringsplan enligt nämndernas och styrelsens investeringsbehov i underlag till SEP 2022-2024.

10.2 Resultatbudget

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021 justerad	Budget 2022 KF november	Plan 2023	Plan 2024
Nämnderna/styrelsen					
Kommunstyrelsen inkl KF och överförmyndaren	-110 005	-125 414	-129 318	-129 318	-129 318
Revision	-792	-904	-917	-917	-917
Valnämnd	-149	-21	-232	-232	-32
Barn-och utbildningsnämnden	-340 790	-360 071	-364 168	-364 168	-364 168
Fritids- och kulturnämnden	-40 926	-42 374	-42 999	-42 999	-42 999
Socialnämnden	-319 307	-350 362	-365 489	-365 489	-365 489
Summa nämnder/styrelsen	-811 969	-879 146	-903 122	-903 122	-902 922
Finansförvaltningen					
Pensionskostnader	5 316	-12 520	-17 266	-17 012	-19 673
Ofördelad löneökning	0	0	-10 446	-23 795	-37 489
Ofördelad prisökning	0	0		-6 837	-14 329
Volym, riktade effektiviseringar, nettokostn.	0	0	0	-7 866	-19 778
KS anslag för oförutsett/buffert	0	-1 300	-5 091	-3 000	-3 000
"Effektivisering/ransonering"	0	0	0	19 400	40 788
Nettokostnad Tornet m m	-13 518	0	0	0	0
Pott för nya hyresökningar	-206	-2 891	-4 016	-12 847	-20 421
Förändring kapitalkostnader	0	-4 587	-3 837	-6 545	-10 375
Internränta	4 571	4 800	3 700	4 000	4 600
Ofördelad pott	-202	-3 880	0	0	0
Exploateringsresultat	0	0	2 000	2 000	2 000
Utrangering anläggningstillgångar	-6 619	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-822 627	-899 524	-938 078	-955 624	-980 599
Varav avskrivningar	-17 720	-22 000	-21 500	-24 500	-27 500
Skatter och bidrag					
Skatteintäkter	656 200	660 399	686 477	705 610	726 896
Slutavräkning skatteintäkter	-13 538	-4 973	2 653	0	0
Inkomstutjämnning	170 876	167 015	185 062	197 093	201 656
Kostnadsutjämnning	-4 856	-1 183	-3 959	-4 036	-4 130
Regleringsbidrag/-avgift	14 450	41 931	35 325	25 096	24 816
LSS-utjämnning	-5 870	-6 903	-6 399	-6 399	-6 399
Fastighetsavgift	27 330	31 461	30 995	30 995	30 995
Summa Skatter och Bidrag	844 592	887 747	930 154	948 359	973 834
Extra välfärdsmiljarder	26 511	0	0	0	0
Generella statsbidrag flyktingvariabler	4 443	0	0	0	0
Summa SoB inkl generella statsbidrag	875 546	887 747	930 154	948 359	973 834
Verksamhetens resultat	52 919	-11 777	-7 924	-7 265	-6 765
Finansiella intäkter och kostnader					
Finansiella intäkter	24 700	20 470	21 490	21 490	21 490
Finansiella kostnader	-14 295	-3 978	-4 266	-4 725	-5 025
Summa finansnetto	10 405	16 492	17 224	16 765	16 465
Resultat efter finansiella poster	63 324	4 715	9 300	9 500	9 700
Resultat i % av skatter och bidrag	7,2%	0,5%	1,0%	1,0%	1,0%
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	63 324	4 715	9 300	9 500	9 700
Varav försäljning av fastigheter	0	0	0	0	0
Varav exploatering	4 765	0	2 000	2 000	2 000
Avstämning mot balanskravet	63 324	4 715	9 300	9 500	9 700

Resultatbudgeten visar styrelsens och nämndernas tilldelade resurser för budget 2022 och plan för 2023–2024. Finansförvaltningens budget består av verksamhetskostnader såsom pensionskostnader och ofördelad pris- och löneökning, volymer, hyresspott, skatter och bidrag samt finansiella intäkter och kostnader.

För att årligen uppnå det finansiella målet 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning krävs för planåren 2023 och 2024 en effektivisering utöver resursfördelningsmodellens principer med 19 respektive 41 miljoner kronor.

De politiska partierna inlämnade i juni 2021 sina förslag till Strategisk och ekonomisk plan 2022–2024. Kommunstyrelsen beslutade om planen i juni och

Reviderad SEP utifrån KF augusti, tkr	RAM 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat KF augusti	9 200	9 200	9 500
Skatter och bidrag, prognos 30 september	8 359	12 892	18 371
Pensionsprognos inklusive förändring PO	-717	-2 276	-1 576
Nettokostnadsavvikelse 2020 SN ökad ram	-1 440	-2 880	-4 320
Nettokostnadsavvikelse 2020 BUN minskad ram	480	960	1 440
Nettoökning hyror BUN	-420	-420	-420
Nettoökning hyror SN	-2 093	-2 093	-2 093
Löneöversyn 2021	-437	-437	-437
Ökat lön- och hyresspott (ny prognos SKR)	-2 841	-2 946	-2 429
KS oförutsett	-791		
Ofördelad effektivisering		-2 500	-8 336
ÅRETS RESULTAT EFTER REVIDERING	9 300	9 500	9 700

kommunfullmäktige under augusti. Inför kommunfullmäktiges beslut i november genomförs en värdering av de ekonomiska förutsättningarna. Med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar sker förändringar i novemberbeslutet i resultatbudget och de ekonomiska ramarna. Årets resultat ska uppgå till 1 procent av skatter och bidrag. Eftersom skatter och bidrag ökar i jämförelse med kommunfullmäktiges beslut i augusti så ökar också årets resultat.

Förändringarna mellan augusti och november framgår av tabellen nedan:

10.3 Specifikation av nämndernas ramar

DRIFREDOVISNING, Tkr	Bokslut 2020	RAM 2021 justerad	Tidigare fattade beslut Inkl. ändring PO	Priskomp. (netto) exkl. löneöversyn	Volym	Riktad ram-reducering	Politisk prio	RAM 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige och kommunstyrelse	110 005	125 414	-569	1 473	0	0	3 000	129 318	129 318	129 318
Revision	792	904	0	13	0	0	0	917	917	917
Valnämnd	149	21	209	1	0	0	0	232	232	32
Barn- och utbildningsnämnd	340 790	360 071	-424	2 507	-521	-1 715	4 250	364 168	364 168	364 168
Fritid- och kulturnämnd	40 926	42 374	-194	319	0	0	500	42 999	42 999	42 999
Socialnämnd	319 307	350 362	3 806	1 030	1 574	6 466	2 250	365 489	365 489	365 489
SUMMA NÄMNDER	811 969	879 146	2 828	5 343	1 053	4 751	10 000	903 122	903 122	902 922

Tidigare fattade beslut består av resurstilldelning för anslag för valår, helårseffekt Åspegelns tillkommande hyra (netto), bemanningsenheten, återföring engångsbelopp till finans, sänkning av PO-pålägget 2022, helårseffekt 2021 års löneöversyn samt krav på effektiviseringar inom fritids- och kulturnämnden.

Priskompensation (netto) för intäkter och kostnader samt hyresökning ingår i nämndernas ramar 2022. Interna kostnader och intäkter kompenseras såsom externa. Löneöversyn kompenseras från post under finansförvaltningen. Förändring av kapitalkostnader kompenseras vid aktivering från finansförvaltningen utifrån beslutad investeringsplan.

Ökade eller minskade volymer för socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens verksamheter innebär kompensation eller avdrag av nämndens ram. Beslutad befolkningsprognos används.

Riktad ramreducering. Att rakt av jämföra en kommuns kostnader med en annans utan att ta hänsyn till varje kommuns strukturella förutsättningar ger en begränsad indikation på om en kommun är "dyr" eller inte. Ett bättre mått är att jämföra kommunens faktiska nettokostnader i olika verksamheter med kommunens standardkostnad enligt kostnadsutjämningsystemet. I den jämförelsen används standardkostnaden för att räkna ut en så kallad referenskostnad. Gör man denna

jämförelse så ligger Arboga över för vissa verksamheter och under för vissa. Om man ligger över referenskostnaden för en verksamhet så har man kostnader som överstiger vad kommunens struktur anger. I september publicerades 2020 års nettokostnadsavvikelse och ramarna är uppdaterade i enlighet med denna. I resursfördelningsmodellen ska verksamheter anpassa sin nettokostnad mot Arbogas så kallade referenskostnad. Detta gäller verksamhetsområdena äldreomsorg, individ och familjeomsorg, LSS, förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola. En anpassning ska ske inom en tidperiod om fem år.

Verksamheter inom kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och fritid- och kulturnämnden och övrig verksamhet inom barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har ingen referenskostnad att jämföras mot. Dessa har för budgetåret och planperioden ingen riktad ramreducering.

Kommande hyresökningar för av kommunfullmäktige beslutade nya lokaler kompenseras från finansförvaltningen 2022 - 2024 så som gruppboenden, ny förskola och skapande av nya platser för boende för äldre.

Politisk prioritering: Kommunstyrelsen får en uppräkningsramen med 3 000 tkr fördelat på 1 500 tkr för IT-stöd, deponier och detaljplaner och 1 500 tkr

för utökad bidrag till VMKF. Det sistnämnda förutsätter att övriga kommuner i samverkan skjuter till motsvarande andel. Barn- och utbildningsnämnden får en ramförstärkning med 4 250 tkr. Socialnämnden får en ramförstärkning 2 250 tkr för att täcka kostnader för helårseffekt att driva Åspegeln, möjlighet att utveckla förebyggande arbete inom VFF och IFO samt kostnader för ett individärende. Fritids- och kulturnämnden får en ramförstärkning med 500 tkr för att efter pandemin kunna göra åtgärder för att stärka föreningslivet.

Valnämndens ram ökar valåren.

Partistöd utbetalas till de partier som fått mandat och tagit plats i fullmäktige och består av ett grundstöd och ett mandatstöd. Grundstödet och mandatstödet räknas upp med konsumentprisindexet KPIF 1,4 procent och uppgår år 2022 till 32 462 kronor respektive är 10 434 kr.

Kommande planårens pris- och löneökningar för intäkter och kostnader, volymförändringar, riktade ramjusteringar och nettokostnadsavvikelse för 2023 och 2024 ingår inte i nämndernas ramar.

11 Lokalförsörjningsplan

Syftet med Strategisk lokalförsörjningsplan är att ge förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens samlade lokalbehov i ett nuläge samt i ett långsiktigt perspektiv.

Underlaget utgör verktyg för att kunna bedöma framtida investeringsbehov och kommunens samlade lokalkostnader. Lokalförsörjningsplanen ska användas av nämnder och styrelsen i det årliga arbetet med Strategisk och ekonomisk plan.

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen i samband med planeringsprocessen inför kommande verksamhetsår. Inför detta arbete inventerar förvaltningarnas verksamheter användningen av sina lokaler. Ett förslag till Strategisk lokalförsörjningsplan lämnas tillsammans med nämndernas och styrelsens underlag till Strategisk och ekonomisk plan till budgetberedningen i början av maj.

Kommunstyrelsen fattar beslut om lokalförsörjningsplanen i samband att man föreslår kommunfullmäktige besluta om Strategisk och ekonomisk

plan. Kommunstyrelsen beslutade den 30 mars 2021 om befolkningsprognos för perioden 2022-2030 och ska gälla för fortsatt planering och dimensionering. Planen utgår från en oförändrad befolkning utifrån 31 december 2020 då invånarantalet var 14 039.

För åren 2021 - 2026 finns ett ackumulerat investeringsbehov i lokaler på cirka 603 miljoner kronor. Detta skulle leda till nettoökningar av hyreskostnader på totalt cirka 49 miljoner kronor. Investeringsutgifterna och dess påverkan på hyrorna är framtagna utifrån nyckeltal och ska ses som uppskattningar.

Nedanstående sammanställning av pågående och kommande projekt med investeringsutgifter och beräknade nettoökningar av hyreskostnader per år samt tidplan.

Investeringsutgifter

Investeringar i verksamhetsfastigheter utförs av Rådhuset i Arboga AB som sedan hyr ut lokalen till kommunens styrelse och nämnder.

Investeringsutgifter per år

Totalt						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhet						
Barn- och utbildningsnämnden	14 100	19 100	175 000	175 000	0	29 000
Fritids- och kulturnämnden	0	0	2 780	0	0	0
Socialnämnden	0	94 150	94 150	0	0	0
Övriga administrationslokaler/Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgift	14 100	113 250	271 930	175 000	0	29 000

Ökade hyreskostnader (netto) per år

Totalt						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhet						
Barn- och utbildningsnämnden	495	930	1 065	0	16 365	2 175
Fritids- och kulturnämnden	0	0	200	0	0	0
Socialnämnden	13 265	2 435	6 255	6 255	0	0
Övriga administrationslokaler/Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summa hyresökningar	13 759	3 365	7 520	6 255	16 365	2 175

12 Investeringar

En investering definieras som ett inköp som är avsett att innehas stadigvarande i kommunen och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år samt överstiger ett prisbasbelopp exklusive moms (47 600 kronor år 2021).

Investeringar i verksamhetsfastigheter utförs av Rådhuset i Arboga AB som sedan hyr ut lokalen till kommunens styrelse och nämnder. Dessa fastigheter redovisas i avsnitt 11 Lokalförsörjningsplan.

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar per investeringsområde eller projektnivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier, maskiner och fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde respektive investeringsprojekt inom den totala investeringsramen. När det gäller inventarier, maskiner och fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande och uppföljningsansvar för investeringar. Styrelsen och nämnderna förutsätts att inte överskrida ramarna och vid befarad avvikelser ska i första hand omprioritering ske.

För större och/eller strategiska investeringar beslutar kommunfullmäktige om totalutgiften för projektet. Förskjutningar mellan åren kan ske och uppföljning ska ske vid prognostillfällen och i samband med kompletteringsbudget. Kompletteringsbudget, för investeringar som inte slutförts inom kalenderåret, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning. Kompletteringsbudget medges endast för de investeringar som inte hunnit slutföras under det aktuella kalenderåret. Betalningsplaner för större investeringar ska lämnas till kommunstyrelseförvaltningens ekonomienhet för planering av likviditeten.

I nedanstående tabeller redovisas även aktuell budget för innevarande år 2021. Detta med anledning av den låga graden av genomförande under 2020, därför tas hänsyn till genomförandekapaciteten när investeringsramar för 2022 ska beslutas för att få en förbättrad budgetföljsamhet.

Investeringsbudget 2021–2024

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nämnder/styrelsen				
Kommunstyrelsen	88 616	51 200	80 400	46 500
varav Markförvärv	10 000	7 000	7 000	7 000
Fiber	8 000	4 000	4 000	4 000
Gator, vägar, GC, lekplatser	28 355	25 900	27 800	19 500
Herrgårdsbron och övr infrastruktur	15 067	1 500	8 000	2 000
Exploatering	20 664	10 800	31 100	13 000
Övriga inventarier	6 530	2 000	2 500	1 000
Barn- och utbildningsnämnden	1 707	3 150	1 400	1 400
Fritids- och kulturnämnden	1 300	400	650	300
Socialnämnden	5 915	1 700	3 150	900
Summa nämnder/styrelsen	97 538	56 450	85 600	49 100

Specifikation investeringar kommunstyrelsen 2021 - 2024

Investeringsprojekt, tkr	Total investerings- utgift	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Markförvärv		10 000	7 000	7 000	7 000
Utrustning KF sal mikrofoner, projektor,voteringsystem		0	150	0	0
Utvecklingscentrum, skyltar		892	0	0	0
Uppdatering av befintliga skyltar		0	0	1 000	0
Inventarier kök Åspegeln		1 046	0	0	0
Kostdatasystem		600	0	0	0
Blandningsmaskin Gäddgårdsskolan (kostenheten)		200	0	0	0
Övriga inventarier kommunstyrelseförvaltningen		200	200	200	200
Totalt kommunstyrelseförvaltningen		2 938	350	1 200	200
Geografiskt informationssystem		600	350	0	0
Fysisk planering		364	0	0	0
Nedlagda deponier		200	0	0	0
Digitalisering detaljplan		1 179	0	0	0
Digitaliseringsprojekt KAK regionen		0	500	500	0
Totalt samhällsbyggnadsenheten		2 343	850	500	0
Trafiksäkerhetsåtgärder		637	500	500	500
Trygghetsskapande åtgärder		612	300	300	300
Totalt trafik, trygghet och tillgänglighet		1 249	800	800	800
Fiber		8 000	4 000	4 000	4 000
Gator, vägar, GC	0	5 000	3 800	3 800	4 000
Storgatan	26 000	10 000	8 500	5 000	2 500
Västermovägen etapp 2		578	0	0	0
Nygatan		800	0	0	0
Gatubelysning		677	2 000	800	1 000
Åtgärder enligt broplan		2 500	4 000	1 000	1 000
Beläggnings-UH övrigt		8 000	6 600	6 700	7 000
Grundskolan infrastruktur		0	0	5 000	3 000
Lekparker		800	500	500	1 000
Ny infart Vasagymnasiet		0	500	5 000	0
Totalt gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar		28 355	25 900	27 800	19 500
Herrgårdsbron	62 000	14 802	0	0	0
Stadskärneprojekt	0	265	0	0	0
Stabilitetsutredning Strandvägen-Ladbron		0	0	0	2 000
Fördjupad stabilitetsutredning etapp 3-8, utförande	9 500	0	1 500	8 000	0
Totalt övrig infrastruktur		265	1 500	8 000	2 000
Södra Brattberget		1 315	0	0	0
Utbyggnad kommunalt VA		3 684	0	0	0
Lungers udde		3 177	0	0	0
Sätra Nord vest	16 000	12 488	2 000	0	0
Åbrinken etapp 3 Krakaborg	30 000	0	3 000	14 000	13 000
Norra skogen,Asphällsvägen gata	11 000	0	3 000	8 000	0
Fasanen infrastruktur	2 000	0	0	2 000	0
Syrenen	2 000	0	2 000	0	0
Kastanjen	7 900	0	800	7 100	0
Totalt exploatering		20 664	10 800	31 100	13 000
Summa		88 616	51 200	80 400	46 500

Markförvärv

Det är av stor vikt att kommunen har egen markreserv för kommande utveckling. Marken behövs både för framtagande av nya bostadsområden och verksamhetsområden, men även såsom bytesmark för att kunna förvärva bättre belägen mark. Att, när tillfälle ges, komplettera markreserven är nödvändigt för kommunens möjlighet att styra Arboga kommuns utveckling. Om kommunen saknar lämplig byggklar mark kan det bli dyrt, och kanske omöjligt, att senare närmare in på exploatering frivilligt förvärva mark.

Inventarier kommunstyrelseförvaltningen exklusive samhällsbyggnadsenheten

Befintliga skyltar vid infarter närmar sig tioårsstreck. Det är daterad teknik som ofta fallerar. Det är mycket kostsamt och i viss mån farligt att byta ut tygveporna med motiv. De ska ersättas med digitala kostnadseffektiva alternativ som är smidiga att uppdatera via webben. Kommunfullmäktigesalen är i behov av investeringar i digital teknik.

Samhällsbyggnadsenheten

Medel för GIS/Kartsystem avser utbyte av nuvarande datasystem för hantering av kartor och produktion/analyser av geodata. Delar av nuvarande system kommer att tas ur drift av leverantörerna. Supporten kommer att försvinna för FB-weben (kommunens intranät-karta). Systemet behöver bytas ut i sin helhet för att få ett effektivt och välfungerande standardsystem. Om inte ett utbyte av systemet sker riskerar kommunen att inte kunna bemöta krav från myndigheter, företag och allmänheten på leverans av kartor och geodata. Kommunen kan inte heller, utan mycket merarbete, tillgodogöra sig den alltmer vanliga digitala geodatan. Övriga investeringsmedel avser digitalisering av verksamheten.

Trafik, trygghet och tillgänglighet

Löpande återkommande poster inom rubrikbenämningen.

Fiber

Avser investering i kommunens övergripande fiberstruktur. Här finns osäkerhet kring strategi och planering.

Gator, vägar, broar, lekplatser och gång- och cykelvägar

Gator, vägar och GC-vägar avser kompletteringar eller ombyggnationer av gator- och GC struktur. Budgeterade medel avser större åtgärder inom området gata, väg GC som ej inryms i driftbudget, då

dessa åtgärder är mer omfattande exempelvis byte av gatuöverbyggnad, mer omfattande arbeten avseende GC-nätet eller större trafiklösningar

Storgatan avser renovering och viss ombyggnation av Storgatan och dess anläggningar. Storgatan planeras som årsöverskridande över 2024, då hänsyn bör tas till återställningsarbeten etappvis.

Gatubelysning är årlig budget och avser bland annat större seriebyten eller byten av stolpar och fundament samt kraftkablage. Detta kan med fördel utföras parallellt med ett pågående projekt. Utökning av budget 2022 från 500 till 2000 avser byte av tändsystem som tekniskt fasas ut under 2023.

Åtgärder enligt broplan är renoveringsåtgärder av kommunens bro- och tunnel-anläggningar. Budget 2021 avser åtgärder för bro Västerleden, med eventuell omfördelning av medel från Gator, vägar, GC. Medel 2022 - 2024 avser åtgärder av broar och GC-tunnlar enligt åtgärdsplan 2016, samt ny besiktning och revidering av åtgärdsplan.

Beläggningsunderhåll avser övergripande åtgärder utifrån årlig beläggningsplan.

Åtgärder av Gäddgårdsskolans infrastruktur avvaktar grundskoleprojektet.

Lekparkernas budget avser övergripande större reparationer samt kompletteringar av lekplatsanläggningar.

Ny infart Vasagymnasiet; Budgeterade medel 2022 avser projektering i samband med eventuell exploatering av KV. Kastanjen. Med medel 2023 avses byggnation av ny trafiklösning. Om exploateringen uteblir, avgår också budgeterade medel.

Tidigare medel budgeterade för Nygatan samlas till projektet Stadkärnan. Tidigare medel för Marieborgsspåret utgår. Tidigare budgeterade medel för offentliga toaletter Bergmansparken utgår i avvaktan på visionsarbete för parken.

Övrig infrastruktur

Stadskärneprojektet föreslås bli samlingsbenämningen för det som benämns Nytorget och Nygatan. I dagsläget produceras färdig bygghandling som utförs under år 2021. I avvaktan på detta presenteras inga budgetbelopp för kommande år.

Fördjupad stabilitetsutredning etapp 3-8 avser utredning och projektering av återstående etapp mellan Kajek och GC-bro Stenlöp. Projekt bör samordnas med planeringen av "Vision Bergmansparken".

Exploatering

Sätra Nord Vest är ett årsöverskridande projekt som beräknas färdigställas under 2022 som är en fortsättning på Handelsplats Sätra.

Åbrinken etapp 3 är ett projekt som kan vara föremål för uppstart avseende utredning, projektering och framtagande av bygghandling under 2022 om mark- och tillståndsärenden finns på plats.

Projektet Norra skogen, Asphällsvägen bör ingå i en större översyn av området mellan Sätra och Arboga tätort.

Fasanen infrastruktur avvaktar övergripande beslut, skolfrågor samt Götlunda i helhet.

Syrenen avser eventuell byggnation av infrastruktur avseende gata och VA.

Projektet Kastanjen kopplas till posten "Ny infart Vasagymnasiet", och inväntar samråd av DP för att bedöma eventuella kostnader.

Projektet Utbyggnad VA avser medel för utbyggnad av kommunalt VA och utförs av bolaget AVAAB.

Tidigare budgeterade medel för Hällarna etapp 3, Frösshammarsviken, utgår då det inte är aktuellt att genomföra i dagsläget.

Specifikation investeringar barn- och utbildningsnämnden 2021 - 2024

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Inventarier förskolan	300	1 950	400	400
Inventarier grundskolan	907	700	700	700
Inventarier gymnasiet	200	200	200	200
Inventarier vuxenutbildning	300	300	100	100
Summa	1 707	3 150	1 400	1 400

Specifikation investeringar fritids- och kulturnämnden 2021 - 2024

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Inventarier Ekbacksbadet	0	100	0	0
Konstnärlig utsmyckning Åspegeln	1 000	0	0	0
Inredning bibliotek	100	100	100	100
Teknik ljud och bild anläggningar/publika lokaler	100	100	100	100
Låssystem Medborgarhuset	0	0	350	0
Inventarier och instrument Kulturskolan	100	100	100	100
Summa	1 300	400	650	300

Specifikation investeringar socialnämnden 2021 - 2024

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Övriga inventarier stab	214	0	0	0
Verksamhetssystem	1 000	0	1 600	0
Möbler Vård och omsorg	180	200	200	200
Inventarier Åspegeln	3 920	0	0	0
LSS gruppboende	201	0	450	0
LSS/SoL boende	0	0	500	0
Digitalisering	200	1 000	200	500
AMV, bullersanering, kök med mera	200	500	200	200
Summa	5 915	1 700	3 150	900

13 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING, tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021 delår	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens kostnader och intäkter ¹	-824 767	-873 439	-877 804	-916 578	-931 124	-953 099
Avskrivningar	-17 720	-22 000	-18 700	-21 500	-24 500	-27 500
Verksamhetens nettokostnader	-842 487	-895 439	-896 504	-938 078	-955 624	-980 599
Skatteintäkter	642 667	655 426	672 408	689 130	705 610	726 896
Generella statsbidrag och utjämning	232 884	232 321	230 894	241 024	242 749	246 938
Verksamhetens resultat	33 064	-7 692	6 798	-7 924	-7 265	-6 765
Finansnetto ¹	19 222	16 492	18 402	17 224	16 765	16 465
Resultat efter finansiella poster	52 286	8 800	25 200	9 300	9 500	9 700
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat ¹	52 286	8 800	25 200	9 300	9 500	9 700

¹ Från och med 2021 redovisas pensionsåtagandet enligt blandmodellen, utfall 2020 justerad enligt blandmodellen. Årets resultat påverkas på grund av att pensionsåtaganden (ansvarsförbindelsen) förändras.

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS, tkr	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat	52 286	25 200	9 300	9 500	9 700
Av- och nedskrivningar	21 336	18 700	21 500	24 500	27 500
Avsättningar	14 518	8 867	800	2 300	1 700
Övriga ej likvidpåverkande poster	-7 976	582	500	500	500
Medel från vht före förändring av rörelsekapital	80 164	53 349	32 100	36 800	39 400
Förändring av rörelsekapital	608	2 213	0	0	0
MEDEL DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	80 772	55 562	32 100	36 800	39 400
Nettoinvesteringar materiella anläggningstillgångar	-21 234	-53 338	-56 400	-85 600	-49 100
Försäljning materiella anläggningstillgångar	246 991	0	0	0	0
Förvärv finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	37	81 992	0	0	0
MEDEL INVESTERINGSVERKSAMHETEN	225 794	28 654	-56 400	-85 600	-49 100
Nyupptagna lån/ amortering	20 000	0	25 200	51 600	11 900
Förändring långfristiga skulder	-242 989	-66 906	0	0	0
MEDEL FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-222 989	-66 906	25 200	51 600	11 900
ÅRETS KASSAFLÖDE	83 577	17 310	900	2 800	2 200
Livida medel vid årets början	85 614	169 191	186 501	187 401	190 201
Livida medel vid periodens slut	169 191	186 501	187 401	190 201	192 401
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	83 577	17 310	900	2 800	2 200

Balansräkning

BALANSRÄKNING, tkr	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	1 014 624	967 300	1 002 200	1 063 300	1 084 900
Materiella anläggningstillgångar	338 762	373 400	408 300	469 400	491 000
Finansiella anläggningstillgångar	675 862	593 900	593 900	593 900	593 900
Bidrag statlig infrastruktur	12 582	12 000	11 500	11 000	10 500
Omsättningstillgångar	230 590	247 900	248 800	251 600	253 800
SUMMA TILLGÅNGAR	1 257 796	1 227 200	1 262 500	1 325 900	1 349 200
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER					
Eget kapital ¹	695 070	720 300	729 600	739 100	748 800
varav årets resultat	52 286	25 200	9 300	9 500	9 700
Avsättning ²	105 033	113 900	114 700	117 000	118 700
Skulder	457 693	393 000	418 200	469 800	481 700
Långfristiga skulder	239 506	172 600	197 800	249 400	261 300
Kortfristiga skulder	218 187	220 400	220 400	220 400	220 400
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER	1 257 796	1 227 200	1 262 500	1 325 900	1 349 200

Från och med 2021 redovisas pensionsåtagandet enligt blandmodellen, utfall 2020 är justerad enligt blandmodellen.

¹ Eget kapital, pensionsförpliktelsen ligger utanför balansräkningen.

² Pensionssskulden tas bort som en avsättning.

Bara en halvtimme från Örebro, Västerås och Eskilstuna ligger Arboga. En inspirerande plats som präglas av vacker miljö, kreativitet och engagemang.

I Arboga finns ett stort utbud av fritids- och kulturaktiviteter, en inspirerande boendemiljö och både tid och utrymme att förverkliga idéer. Så ge plats för inspiration. Välkommen till Arboga.

Läs mer om Arbogas vision och varumärke – Arboga plats för inspiration på www.arboga.se

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION